

Rapport

Grensoverschrijdend gedrag in de badminton sport

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2022/108

Datum

Juni 2022

Opdrachtgever

Badminton Nederland
NOC*NSF

Auteurs

Jolijn Polet (I&O Research)
Anne van Bebbber (I&O Research)
Evi de Cock (Centerdata)
Erik van Haaren (NOC*NSF/ CVSN)
Miriam Reijnen (NOC*NSF/ CVSN)

Deze rapportage is tot stand gekomen door een samenwerking tussen I&O Research, Centerdata en NOC*NSF. I&O Research en Centerdata hebben het onderzoek uitgevoerd en de rapportage geschreven. NOC*NSF heeft vanuit het Centrum Veilige Sport Nederland op basis van de bevindingen uit het onderzoek beleidsaanbevelingen gedaan, die te lezen zijn in paragraaf 9.2.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
Grensoverschrijdende ervaringen	5
Ernstscore van het GOG	6
Verdieping op de ervaring met grensoverschrijdend gedrag	6
Mogelijke daders	8
Kennis over eigen vereniging en informatievoorziening	8
1 Inleiding	9
1.1 Achtergrond	9
1.2 Leeswijzer	9
2 Onderzoeksmethode	10
2.1 Dataverzameling	10
2.2 Achtergrondkenmerken	11
3 Grensoverschrijdend gedrag	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Prevalentie van grensoverschrijdend gedrag	13
3.3 Aard en frequentie van de prevalentie	17
3.4 Ernstscore index van de gebeurtenissen	19
4 Verdieping op emotioneel grensoverschrijdend gedrag	22
4.1 Perceptie op emotioneel grensoverschrijdend gedrag	22
4.2 De locatie van het EGG	23
4.3 Vertellen over het EGG	23
4.4 Eénmalig of vaker vergelijkbare ervaringen	25
5 Verdieping op lichamelijk grensoverschrijdend gedrag	27
5.1 Perceptie op lichamelijk grensoverschrijdend gedrag	27
5.2 De locatie van het LGG	28
5.3 Vertellen over het LGG	28
5.4 Eénmalig of vaker vergelijkbare ervaringen	29
6 Verdieping op seksueel grensoverschrijdend gedrag	30
6.1 Perceptie op seksueel grensoverschrijdend gedrag	30
6.2 De locatie van het SGG	31
6.3 Vertellen over het SGG	31
6.4 Eénmalig of vaker vergelijkbare gebeurtenissen	33
7 Informatie over mogelijke daders	34
7.1 Aantal daders	34
7.2 Geslacht en rol van de daders	35
7.3 Daderprofielen	36

8	Het tegengaan van grensoverschrijdend gedrag	39
8.1	Grensoverschrijdend gedrag op de vereniging	39
8.2	Bekend met de voorzieningen van de vereniging	40
8.3	Informatie over het tegengaan van grensoverschrijdend gedrag	41
8.4	De gedragscode Sport	42
9	Conclusie en aanbevelingen	43
9.1	Conclusie	43
9.2	Aanbevelingen	44
	Bijlage A.1 Constructie weegfactor	46
	Bijlage A.2	47
	Gebeurtenissen van grensoverschrijdend gedrag	47
	Emotioneel grensoverschrijdend gedrag	47
	Lichamelijk grensoverschrijdend gedrag	47
	Seksueel grensoverschrijdend gedrag	47
	Bijlage A.3 Ernstscore Index	49

Samenvatting

In opdracht van Badminton Nederland en de NOC*NSF voerden I&O Research en Centerdata een onderzoek uit naar grensoverschrijdend gedrag in de badmintonsport. Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te geven in de prevalentie van en ervaring met grensoverschrijdend gedrag in de badmintonsport in de afgelopen vijf jaar. De data zijn verzameld van 9 november 2021 tot en met 10 december 2021 door middel van een online vragenlijst onder de leden van Badminton Nederland. Er hebben in totaal 2.216 leden deelgenomen aan het onderzoek.

In dit onderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen drie vormen van grensoverschrijdend gedrag (GOG):

- Emotioneel grensoverschrijdend gedrag (EGG), bijvoorbeeld vernederd worden; gepest worden; het beschadigen van spullen;
- Lichamelijk grensoverschrijdend gedrag (LGG), bijvoorbeeld geduwd worden; geslagen worden; bij de keel gegrepen worden;
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag (SGG), bijvoorbeeld begluurd worden; pornografische afbeeldingen te zien krijgen; aangeraakt worden met een seksuele connotatie.

Alle gebruikte percentages in deze rapportage zijn gewogen; de aantallen worden ongewogen weergegeven. Bij het lezen van de aantallen en percentages van de verschillende tabellen in deze rapportage dient hiermee rekening te worden gehouden.

Grensoverschrijdende ervaringen

De helft van de leden heeft de afgelopen vijf jaar minimaal één vorm van GOG meegemaakt. Van de leden heeft 47 procent emotioneel GOG meegemaakt, 3 procent lichamelijke GOG, en 17 procent seksueel GOG. Twee procent heeft van elk van deze vormen één grensoverschrijdende gebeurtenis meegemaakt.

Niet alle ervaringen met GOG maken ook indruk. In totaal heeft 19 procent van de leden minstens één vorm van GOG meegemaakt die indruk op hen maakte. Ervaringen die indruk maakten komen het meeste voor bij EGG. In totaal maakte 18 procent een EGG-ervaring mee die indruk maakte, 1 procent een LGG-ervaringen 5 procent een SGG-ervaring.

Emotionele grensoverschrijding

Van de 2.216 respondenten hebben er 994 minstens één EGG ervaring meegemaakt; dat is 47 procent van de leden. In 370 gevallen (18%) gaat het om minstens één EGG ervaring die (een beetje) indruk maakte. De EGG gedragingen die het vaakst voorkomen zijn kritiek op de sportieve prestaties, geplaagd worden en genegeerd worden.

Er zijn geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen bij het meemaken van een EGG ervaring. Wel hebben vrouwen significant vaker (minimaal) één EGG ervaring die (een beetje) indruk maakt. Jongere leden (18-34 jaar) maken significant vaker EGG ervaringen mee die (een beetje) indruk maken dan oudere leden (55+ jaar).

Lichamelijke grensoverschrijding

Van de 2.216 respondenten hebben er 64 minstens één LGG ervaring meegemaakt; dat is 3 procent van de leden. In 24 gevallen (1%) gaat het om minstens één LGG ervaring die (een beetje) indruk maakte.

Seksuele grensoverschrijding

Van de 2.216 respondenten hebben er 350 minstens één SGG ervaring meegemaakt; dat komt neer op 17 procent. In 105 gevallen (5%) gaat het om minstens één SGG ervaring die (een beetje) indruk maakte. De SGG gedragingen die het vaakst voorkomen zijn dat iemand te dicht bij kwam staan en dat er seksistische grappen werden gemaakt over de respondent.

Vrouwen maakten significant vaker dan mannen een SGG ervaring mee, en deze maakten ook significant vaker indruk. Hetzelfde geldt voor jongere leden (18-34 jaar) in vergelijking met oudere leden (45+).

Ernstscore van het GOG

Grensoverschrijdend gedrag is een brede definitie. Om binnen deze definitie meer onderscheid te kunnen maken is het gedrag in de onderzoeksresultaten ingedeeld naar verschillende ernstcategorieën. Op basis van de frequentie van gebeurtenissen, mate van indruk en het oordeel van de NOC*NSF-experts zijn drie ernstniveaus opgesteld: Mild, Matig en Ernstig.

Het aandeel ernstige gebeurtenissen is het hoogste bij EGG en het laagste bij LGG. Echter, dat is een logisch gevolg van het feit dat er meer EGG plaatsvindt dan LGG of SGG. Wanneer de categorie 'geen' wordt weggelaten, is het aandeel ernstige gebeurtenissen hoger bij LGG en SGG, dan bij EGG. Respectievelijk 73 procent, 33 procent en 27 procent, de aantallen waarop deze percentages zijn gebaseerd zijn wel klein.

Tabel 0.1 Percentage en aantallen minimaal één gebeurtenis per type GOG naar ernstscore (N=300)

	Emotioneel		Lichamelijk		Seksueel	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mild	620	62	17	25	219	62
Matig	113	11	1	2	18	5
Ernstig	261	27	46	73	113	33

Verdieping op de ervaring met grensoverschrijdend gedrag

De verdiepende vragen over de GOG ervaringen zijn per vorm van GOG gesteld aan leden die minstens één keer EGG, LGG en/of SGG meemaakten en op wie dit (een beetje) indruk maakte. Leden die meer dan één ervaring hadden zijn gevraagd om de gebeurtenis in gedachten te nemen die de meeste indruk op hen maakte bij het invullen van de verdiepende vragen.

Perceptie van eigen ervaring

Leden zelf geven in iets meer dan de helft van de gevallen aan dat ze het GOG dat ze meemaakten zelf toen niet als grensoverschrijdend hebben ervaren, en dit nu nog steeds niet zo zien. Maar een bijna even groot deel geeft aan dat ze het toen en nu juist wel als grensoverschrijdend hebben ervaren en dat nog steeds zo zien. Dit geldt voor alle drie vormen van GOG. Vooral bij SGG-ervaringen is er een verschuiving te zien in leden die iets toen niet als GOG hebben ervaren, maar dit inmiddels wel als GOG zien, of dit niet zeker weten.

Locatie

Alle vormen van GOG komen het meest voor op het sportterrein. Bij EGG-ervaringen zijn een openbare ruimte en de sportkleedkamer daarna de meest voorkomende locaties. Bij SGG-ervaringen zijn een openbare ruimte en online het meest voorkomend na het sportterrein.

Vertellen over de ervaring

In de meeste gevallen is er meteen en/of achteraf aan iemand verteld over de ervaring met GOG. Bij een ervaring met EGG vertelt 70 procent over de ervaring, bij SGG is dat 66 procent. Bij LGG vertelden 20 van de 24 respondenten over de ervaring.

In de meeste gevallen wordt over de ervaring verteld aan een teamgenoot of medesporter, aan iemand in de naaste familie (bijvoorbeeld de partner, vader, moeder, broer of zus), of aan iemand anders in de naaste omgeving (bijvoorbeeld een vriend, vriendin of collega). Ook iemand anders op de vereniging, zoals een coach of trainer is regelmatig in vertrouwen genomen. In 5 procent van de gevallen met EGG, en 6 procent van de SGG gevallen wordt er met de vertrouwenspersoon van de vereniging gepraat.

Bijna alle leden die over hun GOG-ervaring hebben gepraat geven aan dat het delen van hun ervaring heeft geholpen; bij EGG geeft 78 procent dit aan, bij SGG zelfs 80 procent. Bij de ervaringen met LGG geven tien van de achttien respondenten die LGG meemaakten en daarover vertelden, aan dat het heeft geholpen. Twee respondenten hebben de vraag open gelaten.

Redenen waarom het vertellen hielp zijn bijvoorbeeld: voor het verwerkingsproces; om af te reageren; het krijgen van erkenning of steun; en dat er actie ondernomen werd.

Voor sommigen hielp het vertellen niet. Dat kwam vooral omdat er niks mee gedaan werd, of omdat het gedrag niet stopte. Bij ervaringen met SGG kwam het een enkele keer voor dat degene die het SGG meemaakte zelf de schuld kreeg.

Eenmalig of vaker vergelijkbare gebeurtenissen

In iets meer dan de helft van de gevallen waarin een lid EGG meemaakte gaat het om een eenmalige gebeurtenis. In 9 procent van de gevallen gaat het om een ervaring die vaker dan 6 keer voorkomt. Ook bij LGG gaat het in de meeste gevallen om een eenmalige ervaring. Bij SGG gaat het relatief vaak om 2 tot 5 gebeurtenissen. In 13 procent van de gevallen SGG komt een vergelijkbare gebeurtenis zelfs vaker dan 10 keer voor.

Tabel 0.2 Percentage en aantallen 'Zijn vergelijkbare gebeurtenissen vaker voorgekomen?' (N=985)

	EGG		LGG*	SGG	
	Aantal	Percentage	Aantal	Aantal	Percentage
Nee, het was één keer	196	53%	15	40	35%
Ja, 2 tot 5 keer	135	38%	5	42	41%
Ja, 6 tot 10 keer	19	5%	2	9	10%
Ja, vaker dan 10 keer	14	4%	2	12	13%
Totaal	364	100%	24	103	100%

*Bij LGG ervaringen zijn de aantallen te klein om percentages te kunnen weergeven.

Wanneer het GOG vaker dan één keer is voorgekomen is leden gevraagd of vergelijkbare gebeurtenissen nog steeds plaatsvinden. Bij EGG-ervaringen was dit bij twee derde niet het geval. Bij LGG-ervaringen komt bij vier van de negen respondenten vergelijkbaar gedrag niet meer voor, bij de overige vijf nog wel. Bij driekwart van de SGG ervaringen komt vergelijkbaar gedrag niet meer voor, bij een kwart vindt het gedrag nog steeds plaats.

Bij EGG- en SGG-ervaringen stopte het gedrag in de meeste gevallen omdat degene die het gedrag vertoonde daar zelf mee stopte. Ook zorgt degene die het overkomt er vaak voor dat hij of zij niet meer in de buurt komt, bijvoorbeeld door van team of club te wisselen.

In veel gevallen zijn er geen gevolgen voor degene die het GOG vertoonde. Bij EGG-ervaringen waren er geen gevolgen voor de dader in 83 procent van de gevallen, bij SGG ervaringen in 85 procent.

Mogelijke daders

Er is gekeken naar de rol en het geslacht van de personen die mogelijk betrokken waren bij de grensoverschrijdende gebeurtenissen. Ze worden 'mogelijke daders' genoemd.

In veruit de meeste ervaringen met GOG is er één mogelijke dader verantwoordelijk. Dit geldt voor alle drie de vormen. Voor EGG-ervaringen gaat het om één dader in 61 procent van de gevallen, en twee daders in 20 procent van de gevallen. Voor LGG geldt dat er te weinig ervaringen zijn om betrouwbare uitspraken over te doen, maar in 19 van de 22 gevallen gaat het om 1 dader. Bij SGG ervaringen geldt dat het in 76 procent van de gevallen om één dader gaat, en in 15 procent om twee daders.

In de meeste gevallen is de mogelijke dader een man. Bij de SGG-ervaringen komt dit het vaakst voor met 89 procent (EGG: 62 procent; LGG: 18 van de 22 ervaringen). Wanneer wordt gekeken naar de rol van de dader gaat het voor alle drie de vormen het vaakst om een sportende teamgenoot, een andere sporter uit de eigen of een andere club, of een coach of trainer.

Kennis over eigen vereniging en informatievoorziening

Veruit de meeste leden schatten in dat GOG niet voorkomt op hun vereniging; 86 procent geeft dat aan. Vrouwen denken vaker dan mannen dat het (misschien) voorkomt. Leden ouder dan 55 jaar denken vaker dat het niet voorkomt dan jongere leden.

Sommige badmintonverenigingen hebben een vertrouwenscontactpersoon. Wanneer aanwezig binnen een vereniging is de vertrouwenscontactpersoon het eerste aanspreekpunt voor iedereen die een vraag heeft over of te maken heeft met GOG. Iets meer dan een op de drie leden (36%) weet dat hun vereniging een vertrouwenscontactpersoon heeft, de rest weet dat niet.

Veel leden weten niet of niet precies waar ze op hun vereniging terecht kunnen voor hulp en ondersteuning na het meemaken van GOG. Slechts 27 procent geeft aan precies te weten waar ze meer informatie kunnen vinden na een ervaring met GOG, 34 procent weet precies waar ze een melding kunnen maken van een GOG ervaring, en 28 procent weet precies waar ze hulp kunnen krijgen na een ervaring met GOG.

Slechts twee van de tien leden geven aan dat ze informatie krijgen vanuit Badminton Nederland of hun vereniging over het tegengaan van GOG. De rest geeft aan dat ze geen informatie krijgen, of dat ze denken dat ze dat niet krijgen.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Grensoverschrijdend gedrag komt overal voor. Grensoverschrijdend gedrag betekent dat iemand bewust of onbewust over de grenzen van een ander gaat. Afhankelijk van het gedrag kan het ervaren ervan grote gevolgen hebben voor degene die het overkomt. Dit onderzoek richt zich op het in beeld brengen van de prevalentie van grensoverschrijdend gedrag in de badmintonsport.

Grensoverschrijdend gedrag kan een subjectieve beleving zijn: wat de een als grensoverschrijdend gedrag ervaart, wordt misschien door een ander niet zo ervaren. Daarom is er in dit onderzoek niet alleen gekeken naar wat mensen hebben meegemaakt, maar ook of wat ze meemaakten indruk heeft gemaakt. Op deze manier wordt een zo compleet mogelijk beeld gegeven van enerzijds absolute aantallen van grensoverschrijdend gedrag en anderzijds ervaringen met grensoverschrijdend gedrag.

Het onderzoek is gezamenlijk uitgevoerd door Centerdata en I&O Research, in opdracht van Badminton Nederland en de NOC*NSF. Het huidige onderzoek is gebaseerd op het landelijke onderzoek: *Grensoverschrijdend gedrag in de Nederlandse sport: Prevalentieonderzoek gebaseerd op jeugdervaringen* (Mulder et al., 2020)¹.

Doel van het onderzoek

Badminton Nederland en de NOC*NSF willen graag inzicht krijgen in grensoverschrijdend gedrag in de badmintonsport. Ze zijn met name geïnteresseerd in:

- wat voor gedragingen (vaker) voorkomen;
- hoeveel leden ermee te maken hebben;
- wie degenen zijn die het grensoverschrijdende gedrag vertonen.

Ook krijgen ze graag meer inzicht in de mate waarin leden bekend zijn met wat er door de bond en sportclubs wordt gedaan om grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan. Het doel van dit onderzoek is dan ook om inzicht te geven in het ervaren van grensoverschrijdend gedrag onder leden van de badmintonbond. De uitkomsten van dit onderzoek gebruiken Badminton Nederland en de NOC*NSF om waar nodig het beleid aan te passen en grensoverschrijdend gedrag in hun sport tegen te gaan.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van dit rapport wordt ingegaan op de onderzoeksmethode die in dit onderzoek is gebruikt. Hier wordt beschreven op welke wijze de data verzameld zijn. Ook worden hierin de achtergrondkenmerken van de respondenten uiteengezet. Hoofdstuk 3 gaat in op de prevalentie en ernst van grensoverschrijdend gedrag in de badmintonsport. In hoofdstuk 4, 5 en 6 wordt dieper in gegaan op respectievelijk de emotionele, lichamelijke en seksuele grensoverschrijdende ervaringen. In hoofdstuk 7 wordt aandacht besteed aan degene die het grensoverschrijdend gedrag vertoont. Het rapport sluit af met een hoofdstuk over in hoeverre leden kennis hebben van wat er vanuit de clubs en Badminton Nederland gedaan wordt om grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan.

¹ Mulder, J., Cuelenaere, B., Elshout, M., Farzan, K. & Zandvliet, R. (2020) *Grensoverschrijdend gedrag in de Nederlandse sport: Prevalentieonderzoek gebaseerd op jeugdervaringen*. Versie 2.0. Geraadpleegd van: https://nocnsf.nl/media/3754/prevalentie-grens-overschrijdend-gedrag-in-de-nederlandse-sport_definitief_v20.pdf

2 Onderzoeksmethode

De data zijn verzameld door middel van een online vragenlijst. Alle leden van Badminton Nederland hebben via een e-mail een uitnodiging ontvangen om deel te nemen aan onderhavig onderzoek. Het betreft een retrospectief onderzoek: respondenten zijn bevroegd over hun ervaringen over de afgelopen 5 jaar.

2.1 Dataverzameling

Vragenlijst

De vragenlijst is gebaseerd op de cognitief geteste vragenlijst uit het prevalentieonderzoek 2020¹. Cognitief testen verhoogt de validiteit van het meetinstrument². Meer informatie over het tot stand komen van de vragenlijst is te vinden in het prevalentie onderzoek uit 2020³. Aan de vragenlijst zijn enkele aanpassingen gedaan, zodat deze aansluit bij het doel van het huidige onderzoek. Hierdoor zijn de resultaten niet een-op-een te vergelijken met de uitkomsten van het prevalentieonderzoek 2020. Bij het aanpassen van de vragenlijst zijn – naast de onderzoekers van I&O Research en Centerdata – ook medewerkers van Badminton Nederland en de NOC*NSF betrokken.

De vragenlijst is opgebouwd uit zes onderdelen. Allereerst zijn er enkele achtergrondgegevens uitgevraagd. Daarna zijn er achtereenvolgens vragen gesteld over grensoverschrijdende ervaringen in de afgelopen vijf jaar op emotioneel, lichamelijk en seksueel gebied. Vervolgens zijn er vragen gesteld over de persoon/personen die betrokken waren bij de grensoverschrijdende ervaringen. De vragenlijst sluit af met vragen over wat er door clubs en de badmintonbond gedaan wordt om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.

Werving

De data zijn verzameld in de periode van 9 november 2021 tot en met 10 december 2021. Alle leden van de badmintonbond hebben via Badminton Nederland een e-mail ontvangen met een uitnodiging tot deelname aan het onderzoek; er zijn ook twee herinneringsmails verstuurd. Deze e-mails bevatten achtergrondinformatie over het onderzoek en een link naar de online vragenlijst. Er is gebruikgemaakt van een algemene, open link naar de vragenlijst, wat betekent dat de link voor iedereen hetzelfde is en ook voor iedereen toegankelijk zonder inlogcode. Wanneer iemand op de link klikt start een nieuwe vragenlijst. Het is voor een respondent niet mogelijk om halverwege het invullen te stoppen en later op dezelfde plek verder te gaan. De vragenlijst was beschikbaar voor leden via het hostingsysteem van Centerdata, waarbij ook een helpdesk (via e-mail) werd aangeboden in het geval van technische problemen met de vragenlijst.

Om deel te kunnen nemen moesten respondenten aan de volgende inclusiecriteria voldoen: ouder zijn dan 18 jaar; toestemming geven voor deelname; de vragenlijst volledig invullen.

² Alaimo, K., Olson, C. M., & Frongillo, E. A. (1999). Importance of cognitive testing for survey items: an example from food security questionnaires. *Journal of nutrition education*, 31(5), 269–275.

³ Mulder, J., Cuelenaere, B., Elshout, M., Farzan, K., & Zandvliet, R. (2020). Grensoverschrijdend gedrag in de Nederlandse sport.

Respons

Er zijn 19.575 leden van de badmintonbond benaderd om deel te nemen aan het huidige onderzoek. In totaal hebben 3.680 leden de link naar de vragenlijst geopend. Hiervan hebben 2.216 leden die voldeden aan de inclusiecriteria de vragenlijst volledig ingevuld: een responspercentage van 11,3 procent. Het voltooiingspercentage is 60 procent, dat houdt in dan 60 procent van de respondenten die aan de vragenlijst begonnen zijn, deze succesvol hebben afgerond.

Analyses en weging

De data-analyses zijn uitgevoerd in IBM SPSS Statistics versie 28.0.1.0.

De netto respons is gewogen op een combinatie van leeftijd en geslacht, zodat de uitkomsten op deze kenmerken representatief zijn voor de leden van de badmintonbond. Hiervoor zijn actuele gegevens gebruikt van de ledenadministratie van de badmintonbond uit januari 2022. Een overzicht van de totstandkoming van de weegfactoren is te vinden in bijlage A.1. Alle gebruikte percentages in deze rapportage zijn gewogen; de aantallen worden ongewogen weergegeven. Bij het lezen van de aantallen en percentages van de verschillende tabellen in deze rapportage dient hiermee rekening te worden gehouden.

2.2 Achtergrondkenmerken

Van de 2.216 respondenten in dit onderzoek zijn 421 vrouw en 741 respondenten man. Van 1.054 respondenten is het geslacht onbekend. Dat deze gegevens niet bekend zijn, is veroorzaakt door een tijdelijke technische fout in de online vragenlijst.

De gemiddelde leeftijd van de respondenten is 50 jaar oud. Het gemiddelde aantal uren per week dat respondenten actief bezig zijn met badminton in clubverband is 3 uur. Respondenten zijn gemiddeld 20 jaar lid van een badmintonvereniging. Een overzicht van de achtergrondkenmerken is te vinden in Tabel 2.1 Achtergrondkenmerken respondenten Tabel 2.1.

Tabel 2.1 Achtergrondkenmerken respondenten

Achtergrondkenmerk		Aantal	Percentage
Geslacht	Man	741	63%
	Vrouw	421	37%
	X of overig	0	0%
	Totaal	1.162	100%
Leeftijd	18 t/m 24 jaar	175	11%
	25 t/m 34 jaar	262	16%
	35 t/m 44 jaar	286	15%
	45 t/m 54 jaar	398	18%
	55 t/m 64 jaar	552	22%
	65 jaar en ouder	543	19%
	Totaal	2.216	100%
Uren actief per week	0-2 uur	289	12%
	2-4 uur	1.043	45%
	4+ uur	884	42%

	Totaal	2.216	100%
Duur lidmaatschap	0-2 jaar	100	5%
	2-5 jaar	313	10%
	5-10 jaar	270	13%
	10-15 jaar	293	15%
	15+ jaar	1.340	57%
	Totaal	2.216	100%

3 Grensoverschrijdend gedrag

3.1 Inleiding

Er wordt in dit een onderzoek onderscheid gemaakt tussen drie vormen van grensoverschrijdend gedrag (GOG), namelijk:

- Emotioneel grensoverschrijdend gedrag (EGG);
- Lichamelijk grensoverschrijdend gedrag (LGG);
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag (SGG).

In dit hoofdstuk wordt de mate van voorkomen van deze drie vormen van GOG besproken.

3.2 Prevalentie van grensoverschrijdend gedrag

Elke vorm van grensoverschrijdend gedrag bestaat uit een aantal specifieke gebeurtenissen of gedragingen. Voor EGG zijn dit 15 gebeurtenissen, voor LGG 11 gebeurtenissen en voor SGG 21 gebeurtenissen. Deze gebeurtenissen zijn door de NOC*NSF per vorm van GOG vastgesteld en voor dit onderzoek aangeleverd. De lijst met gebeurtenissen is opgenomen in Bijlage A.3.

Voorbeelden van gebeurtenissen emotioneel GOG zijn: vernederd worden; gepest worden; het beschadigen van spullen.

Voorbeelden van gebeurtenissen lichamelijk GOG zijn: geduwd worden; geslagen worden; bij de keel gegrepen worden.

Voorbeelden van gebeurtenissen seksueel GOG zijn: begluurd worden; pornografische afbeeldingen te zien krijgen; aangeraakt worden met een seksuele connotatie.

Respondenten hebben voor iedere vorm van grensoverschrijdend gedrag aangegeven of ze hiermee te maken hebben gehad in de afgelopen vijf jaar. Per gebeurtenis kon worden aangegeven of dit *nooit*, *een enkele keer* of *regelmatig* is voorgekomen. Vervolgens is voor elk van de gebeurtenissen die een enkele keer of regelmatig zijn voorgekomen gevraagd of de betreffende gebeurtenis *geen* of *een beetje tot veel* indruk heeft gemaakt.

Tabel 3.1 geeft een totaaloverzicht weer van de prevalentiecijfers van de drie verschillende vormen van grensoverschrijdend gedrag. Een vorm van grensoverschrijdend gedrag wordt meegeteld in de prevalentiecijfers als een respondent aangeeft *minimaal één gebeurtenis* te hebben meegemaakt van de betreffende vorm van grensoverschrijdend gedrag (EGG, LGG of SGG), ongeacht of dit een enkele keer of regelmatig voorkwam bij het badmintonnen. In de rechterkolom wordt weergegeven bij hoeveel personen zo'n gebeurtenis ook daadwerkelijk indruk heeft gemaakt.

In totaal geeft 50 procent ($N=1.072$) van de leden aan minimaal één gebeurtenis van grensoverschrijdend gedrag te hebben meegemaakt. De andere helft, 50 procent ($N=1.144$) geeft aan geen enkele gebeurtenis van grensoverschrijdend gedrag te hebben meegemaakt. Negentien procent ($N=396$) geeft aan dat ze minimaal één gebeurtenis van GOG hebben meegemaakt die indruk heeft gemaakt.

Ook is te zien dat 47 procent (N=994) ten minste één gebeurtenis van emotioneel grensoverschrijdend gedrag heeft meegemaakt. Daarnaast rapporteert 3 procent (N=64) van de leden minimaal één gebeurtenis van lichamelijk grensoverschrijdend gedrag en 17% (N=350) minimaal één gebeurtenis van SGG.

Achttien procent (N=370) geeft aan minimaal één gebeurtenis van emotioneel grensoverschrijdend gedrag te hebben meegemaakt die indruk heeft gemaakt, 1 procent (N=24) rapporteert minimaal één gebeurtenis van lichamelijk grensoverschrijdend gedrag die indruk heeft gemaakt en 5 procent (N=105) rapporteert minimaal één gebeurtenis van seksueel grensoverschrijdend gedrag die indruk heeft gemaakt.

Twee procent (N=27) van de respondenten geeft aan alle drie de vormen van grensoverschrijdend gedrag te hebben meegemaakt. Zes respondenten hebben alle drie de vormen van grensoverschrijdend gedrag meegemaakt en geven aan dat deze alle drie indruk hebben gemaakt.

Tabel 3.1 Aantallen en percentages prevalentie grensoverschrijdend gedrag (N=2.216)

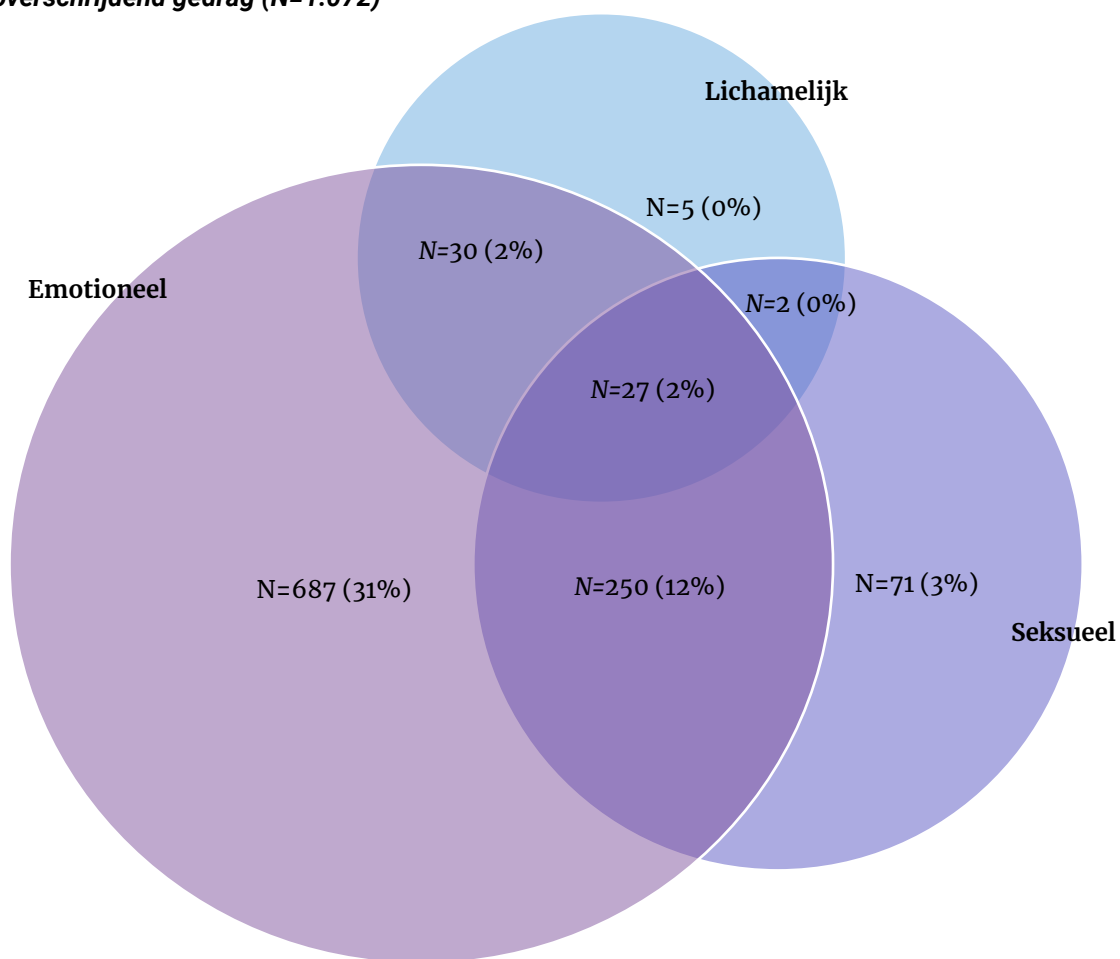
Prevalentie grensoverschrijdend gedrag (GOG)				
Type GOG meegemaakt	Minimaal één gebeurtenis meegemaakt ⁴		Minimaal één gebeurtenis meegemaakt die indruk heeft gemaakt ⁵	
	Aantal	%	Aantal	%
Emotioneel GOG meegemaakt	994	47	370	18
Lichamelijk GOG meegemaakt	64	3	24	1
Seksueel GOG meegemaakt	350	17	105	5
Alle drie de types GOG meegemaakt	27	2	6	0
Minimaal 1 type GOG meegemaakt	1.072	50	396	19
Geen enkele GOG meegemaakt	1.144	50	1.820	81

In Figuur 3.1 zijn de gegevens uit tabel 3.1 in cirkels weergegeven. In de gekleurde cirkels worden de verschillende vormen van grensoverschrijdend gedrag schematisch weergegeven, waarbij de grootte van de cirkel samenhangt met de mate waarin deze vorm van GOG voorkomt. Wanneer cirkels overlappen betekent dat, dat er sprake is geweest van meerdere vormen van GOG.

⁴ Minimaal één gebeurtenis van EGG, LGG of SGG meegemaakt.

⁵ Respondenten zijn gevraagd welke gerapporteerde gebeurtenissen indruk hebben gemaakt.

Figuur 3.1 Aantallen en overlap van alle gebeurtenissen die een respondent heeft meegemaakt, per vorm van grensoverschrijdend gedrag (N=1.072)

$$EGG = 687 + 27 + 30 + 250 = 994 (47\%)$$

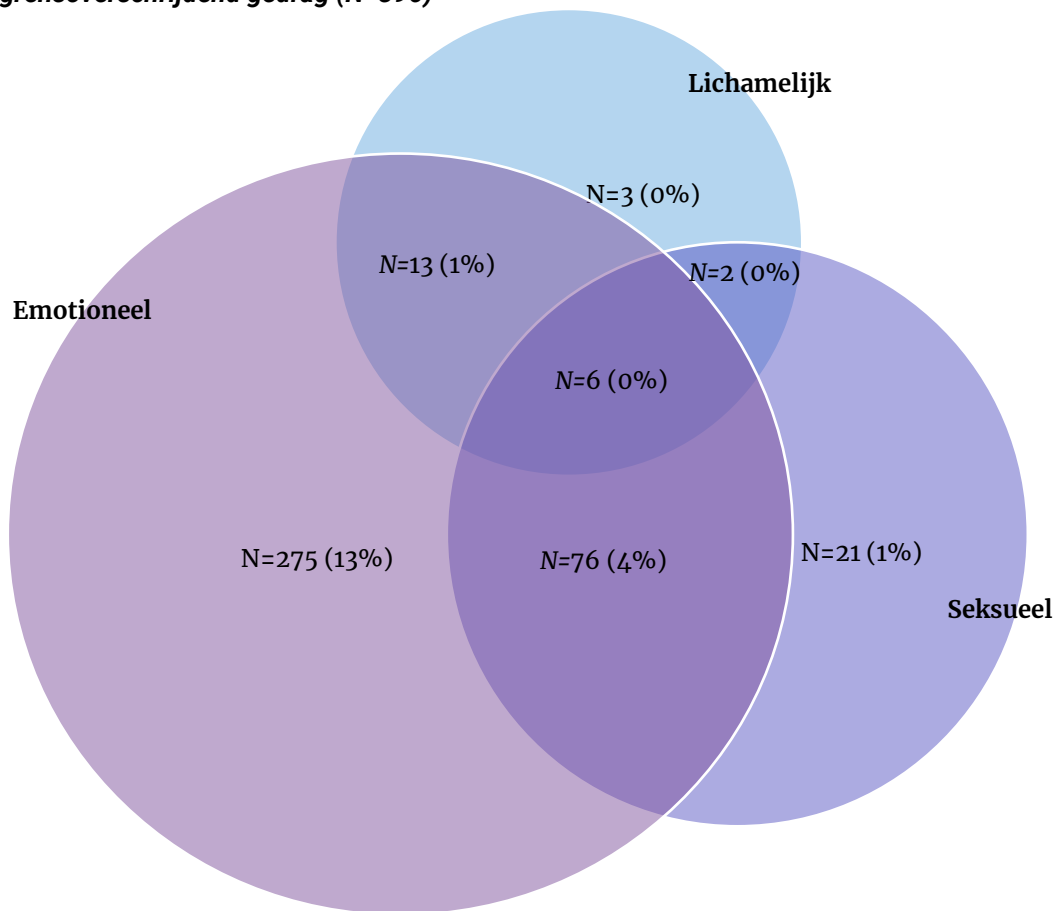
$$LGG = 5 + 27 + 30 + 2 = 64 (3\%)$$

$$SGG = 71 + 27 + 2 + 250 = 350 (17\%)^6$$

⁶ Gelijk aan percentages in de linker kolom van tabel 3.1. Door decimale afrondingsverschillen kunnen de absolute aantallen +1 of -1 afwijken met de aantallen in tabel 3.1.

In Figuur 3.2 worden de verschillende gebeurtenissen die **indruk** hebben gemaakt en de overlap daartussen schematisch weergegeven.

Figuur 3.2 Aantallen en overlap van alleen de gebeurtenissen die indruk hebben gemaakt op een respondent, per vorm van grensoverschrijdend gedrag (N=396)

$$EGG = 275 + 6 + 13 + 76 = 370 \text{ (18\%)}$$

$$LGG = 3 + 6 + 13 + 2 = 24 \text{ (1\%)}$$

$$SGG = 21 + 6 + 76 + 2 = 105 \text{ (5\%)}^7$$

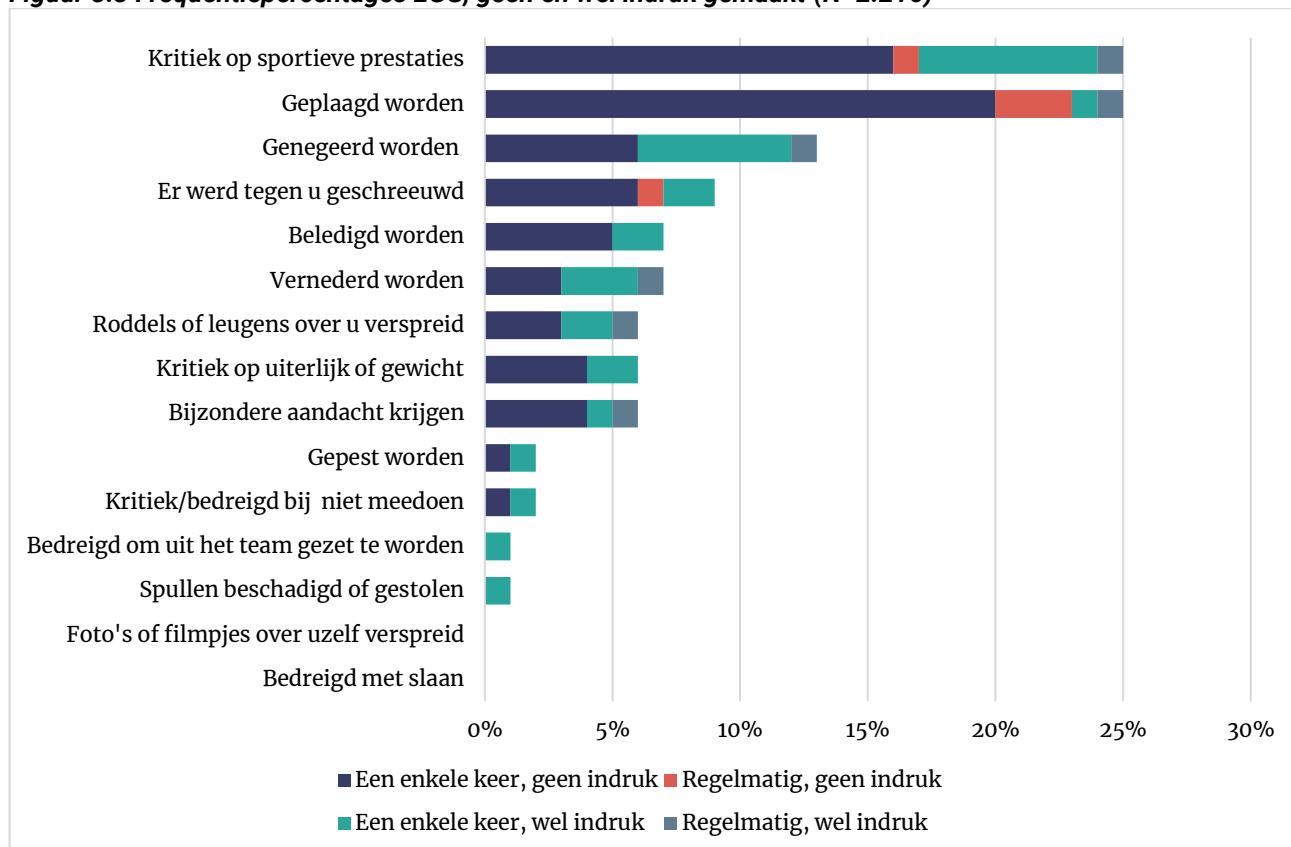
⁷ Gelijk aan percentages in de rechter kolom van tabel 3.1. Door decimale afrondingsverschillen kunnen de absolute aantallen +1 of -1 afwijken met de aantallen in tabel 3.1.

3.3 Aard en frequentie van de prevalentie

De figuren Figuur 3.3 tot en met 3.5 laten de frequenties zien van de verschillende gebeurtenissen van respectievelijk emotioneel, lichamelijk en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Voor elke gebeurtenis is inzichtelijk gemaakt in hoeverre dit een enkele keer of regelmatig voorkwam en of de gebeurtenis indruk heeft gemaakt of niet.

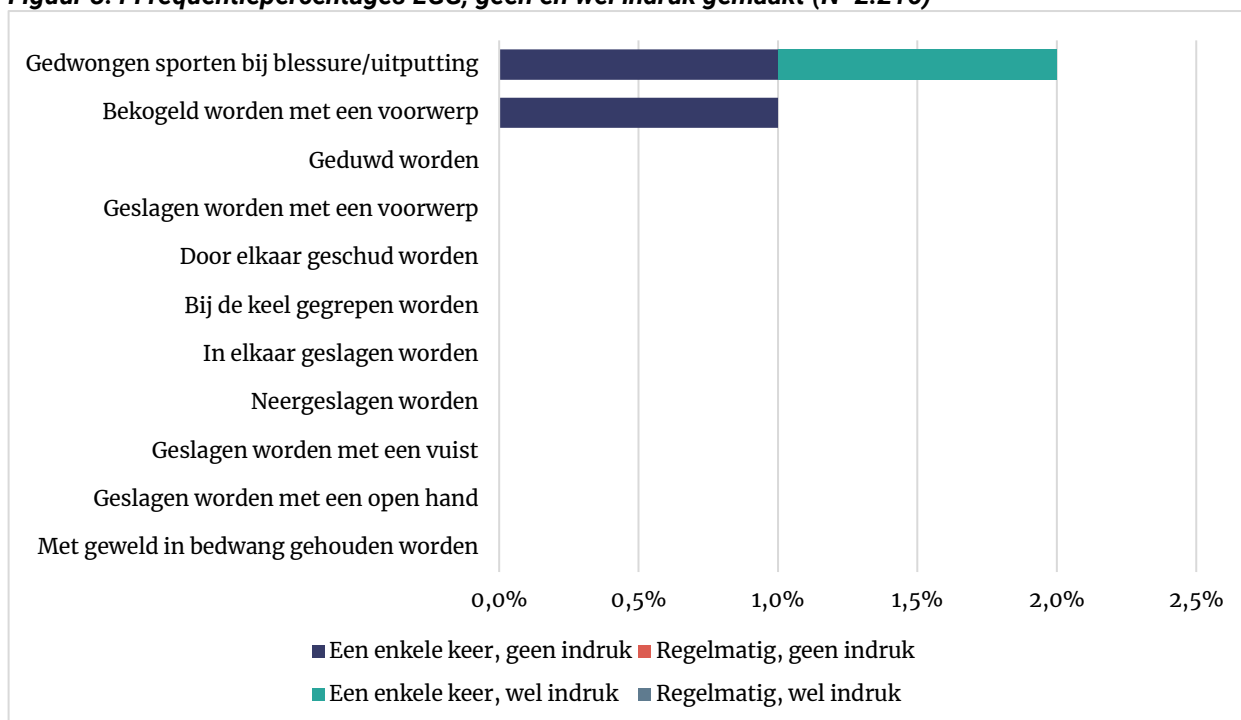
Per gebeurtenis is aan de volledige balk te zien bij welk percentage van de leden de gebeurtenis is voorgekomen. In figuur 3.3 is bijvoorbeeld te zien dat 25 procent van de leden wel eens kritiek heeft gekregen op de sportieve prestaties. Bij het merendeel (16%) is dit een enkele keer voorgekomen en maakte het geen indruk. Bij 1 procent van de leden kwam het regelmatig voor, maar maakte het geen indruk. Bij 7 procent kwam het een enkele keer voor en maakte het ook indruk. Het laatste deel van de balk laat zien dat kritiek op de sportieve prestaties bij 1 procent van de leden regelmatig voorkwam en ook indruk maakte. De gebeurtenis die het meest voorkwam staat bovenaan in de figuur en de gebeurtenis die het minst voorkwam staat onderaan.

Figuur 3.3 Frequentiepercentages EGG, geen en wel indruk gemaakt (N=2.216)

In Figuur 3.4 zijn de LGG gebeurtenissen te zien. Hier is duidelijk zichtbaar dat LGG slechts bij een klein deel van de leden voorkomt. Gedwongen sporten bij een blessure komt het meest voor (2%) en slechts bij 1 procent maakt dit ook daadwerkelijk indruk.

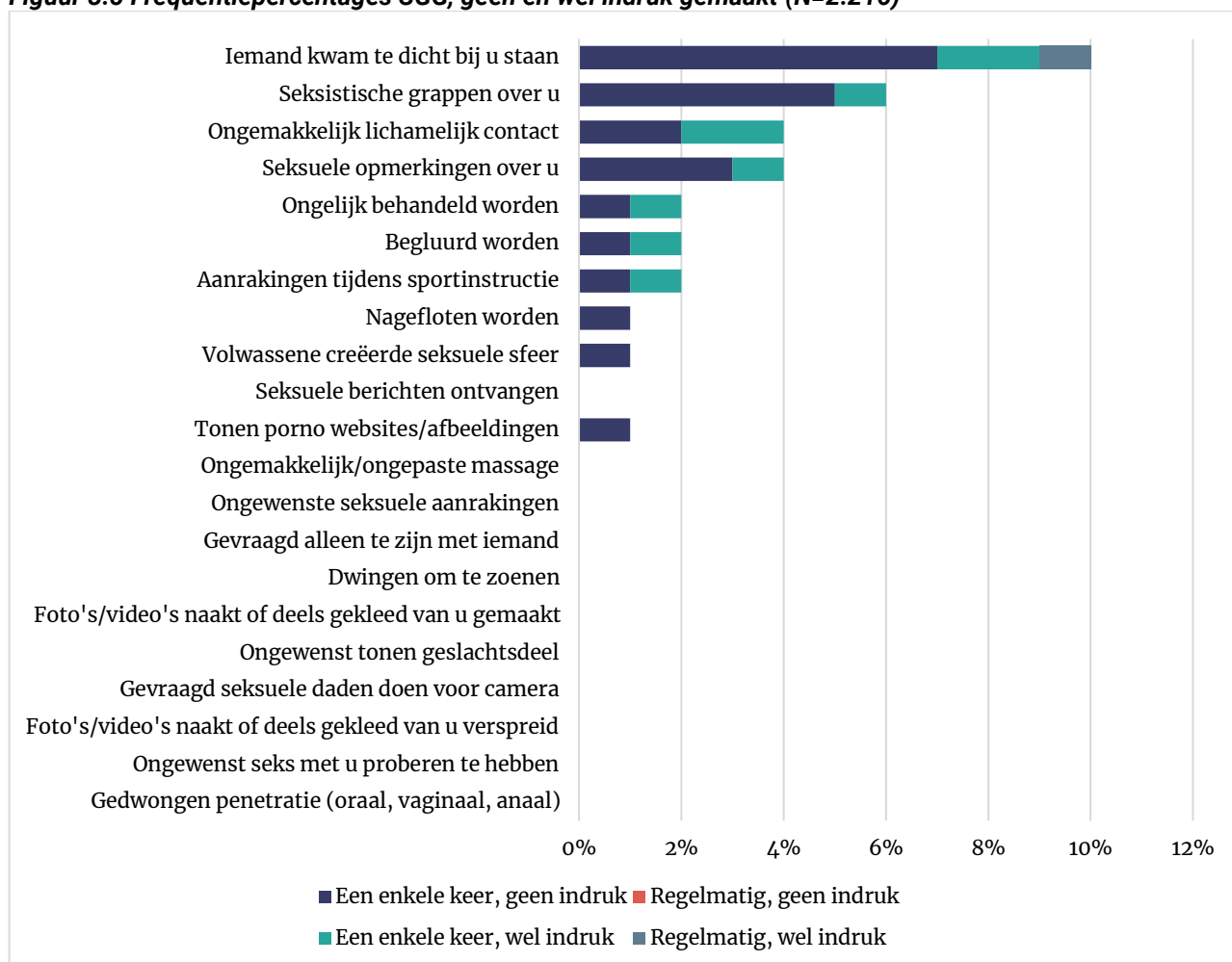
Figuur 3.4 Frequentiepercentages LGG, geen en wel indruk gemaakt (N=2.216)

In Figuur 3.5 is te zien hoe vaak een SGG gebeurtenis voorkwam en hoeveel indruk deze gebeurtenis gemaakt heeft. Tien procent van de leden heeft wel eens meegemaakt dat iemand te dicht bij kwam staan. Hierbij is het belangrijk te vermelden dat het veldwerk is uitgevoerd tijdens de coronapandemie, waar het gebruikelijk was 1,5 meter afstand van elkaar te houden. Mogelijk is dit percentage daardoor hoger dan het normaliter zou zijn. Echter, lager dan normaal is ook mogelijk. Het is immers mogelijk dat er minder kans was om dichtbij iemand te gaan staan, doordat er 1,5 meter afstand gehouden moest worden.

Verder geeft 6 procent van de leden aan wel eens ongemakkelijk lichamelijk contact te hebben ervaren. Dat gebeurde niet stelselmatig, maar slechts een enkele keer. Eén procent geeft aan dit een enkele keer te hebben ervaren en dat dit ook indruk maakte.

Figuur 3.5 Frequentiepercentages SGG, geen en wel indruk gemaakt (N=2.216)

3.4 Ernstscore index van de gebeurtenissen

Grensoverschrijdende gebeurtenissen kunnen een enkele keer of regelmatig zijn voorgekomen, waarbij ze wel of geen indruk gemaakt kunnen hebben. In de vorige paragraaf zagen we dat bepaalde gebeurtenissen meer indruk maakten dan andere.

Grensoverschrijdend gedrag is een brede definitie. Om binnen deze definitie meer onderscheid te kunnen maken is het gedrag in de onderzoeksresultaten ingedeeld naar verschillende ernstcategorieën. Op basis van de frequentie van gebeurtenissen, mate van indruk en het oordeel van de NOC*NSF-experts zijn drie ernstniveaus opgesteld: Mild, Matig en Ernstig.

In de ernstscore index wordt rekening gehouden met drie gecombineerde elementen:

- Het oordeel van de NOC*NSF-experts over de gebeurtenissen;
- De frequentie van de gebeurtenissen (een enkele keer of regelmatig);
- De ervaring van de respondent met de gebeurtenissen: heeft een gebeurtenis indruk gemaakt of niet?⁸

⁸ Deze index is gebaseerd op de methode in het onderzoek van Mulder et al. (2020). De daar gebruikte index is afgeleid van de index gebruikt in Vertommen et al. (2016). In het huidige onderzoek is de mate van indruk die vervelende gebeurtenissen op de respondent hebben gemaakt in de index meegenomen, wat de index een nieuwe indeling geeft t.o.v. Vertommen.

Figuur 3.6 Ernstscore index GOG naar ernstscore, frequentie en mate van indruk.

	Een enkele keer, geen indruk	Regelmatig, geen indruk	Alle gebeurtenissen die indruk maakten
Ernstscore 0,5	1 Mild	1 Mild	2 Matig
Ernstscore 1	1 Mild	2 Matig	3 Ernstig
Ernstscore 2	3 Ernstig	3 Ernstig	3 Ernstig

Tabel 3.2 en Figuur 3.7 laten het aantal leden zien dat een GOG gebeurtenis heeft meegemaakt, per ernstscore en per type GOG. Er is uitgegaan van minimaal één gerapporteerde gebeurtenis die Mild, Matig of Ernstig is. Hier zien we dat:

- 53 procent van de leden geen EGG rapporteert. Mild, matig en ernstig EGG wordt door respectievelijk 29, 5 en 13 procent van de leden gerapporteerd;
- 97 procent van de leden rapporteert geen LGG. Matig LGG wordt daarnaast door één respondent gerapporteerd. Eén procent van de leden geeft aan ervaring te hebben met mild LGG. Twee procent rapporteert ernstig LGG. Opvallend is dat de categorie ‘matig’ zeer klein is;
- 83 procent van de leden geen SGG rapporteert. Elf, 1 en 6 procent rapporteren respectievelijk mild, matig en ernstig SGG. Ook hier valt op dat de categorie ‘matig’ klein is ten opzichte van de categorieën ‘mild’ en ‘ernstig’.

Tabel 3.2 Percentage en aantallen minimaal één gebeurtenis per type GOG naar ernstscore (N=2.216)

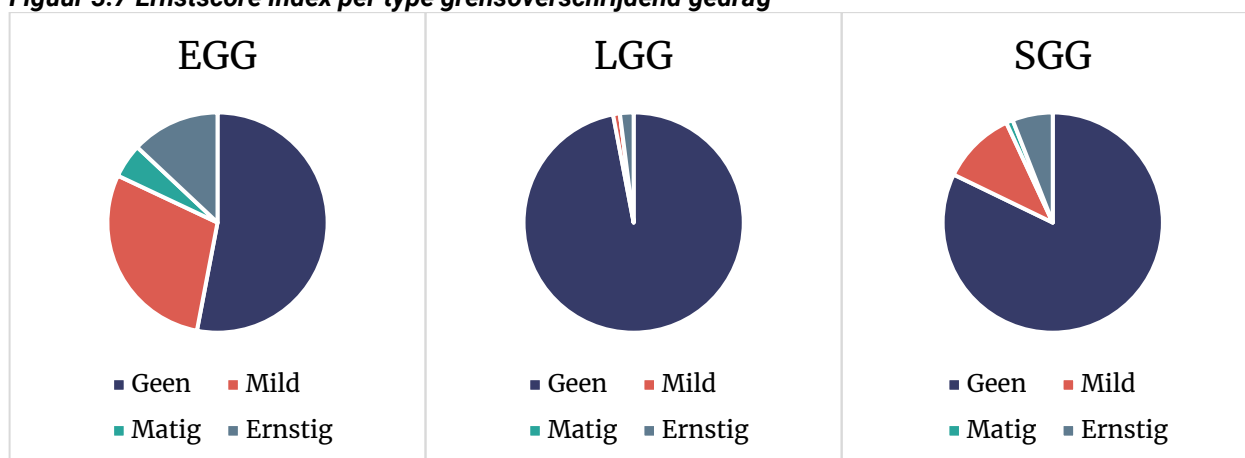
	Emotioneel		Lichamelijk		Seksueel	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Geen	1.222	53	2.152	97	1.866	83
Mild	620	29	17	1	219	11
Matig	113	5	1	0	18	1
Ernstig	261	13	46	2	113	6

Bovenstaande cijfers zijn in figuur 3.7 in taartdiagrammen weergegeven. Het aandeel ernstige gebeurtenissen is het hoogste bij EGG en het laagste bij LGG. Bij EGG is bijna 20 procent van de gebeurtenissen matig of ernstig, terwijl dat bij LGG bijna 2 procent is en bij SGG 7 procent. Echter, dat is een logisch gevolg van het feit dat er meer EGG plaatsvindt dan LGG of SGG. Wanneer de categorie ‘geen’ wordt weggelaten, is in tabel 3.3 te zien dat het aandeel ernstige gebeurtenissen juist hoger ligt bij LGG en SGG, dan bij EGG.

Tabel 3.3 Percentage en aantallen minimaal één gebeurtenis per type GOG naar ernstscore (N=300)

	Emotioneel		Lichamelijk		Seksueel	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Mild	620	62	17	25	219	62
Matig	113	11	1	2	18	5
Ernstig	261	27	46	73	113	33

Figuur 3.7 Ernstscore index per type grensoverschrijdend gedrag

4 Verdieping op emotioneel grensoverschrijdend gedrag

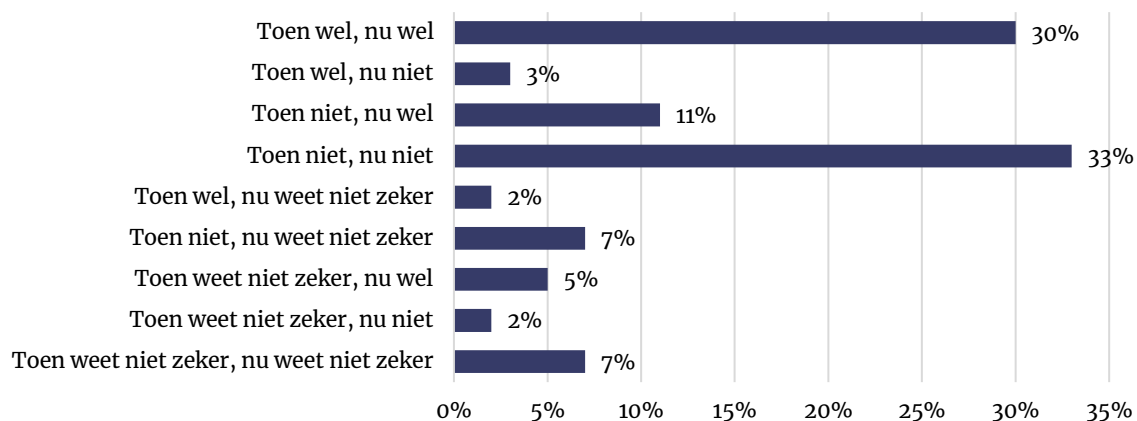
De verdiepende vragen over de ervaring van EGG zijn gesteld aan leden die minstens één keer EGG meemaakten en op wie dit (een beetje) indruk maakte. Leden die meer dan één EGG ervaring hadden is gevraagd om de gebeurtenis in gedachten te nemen die de meeste indruk op hen maakte bij het invullen van de verdiepende vragen.

Er zijn geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen bij het meemaken van een EGG ervaring. Wel hebben vrouwen significant vaker (minimaal) één EGG ervaring die (een beetje) indruk maakt. Jongere leden (18-34 jaar) maken significant vaker EGG ervaringen mee die (een beetje) indruk maken dan oudere leden (55+ jaar).

4.1 Perceptie op emotioneel grensoverschrijdend gedrag

Hoe een bepaalde ervaring door iemand wordt gepercipieerd kan in de loop van de tijd veranderen. Misschien vond iemand een ervaring eerst niet emotioneel grensoverschrijdend, maar inmiddels wel. Figuur 4.1 laat zien dat ongeveer een op de drie leden van de badmintonbond het EGG toen ten tijde van de ervaring niet als grensoverschrijdend heeft ervaren, en dat ze dat nu nog steeds zo zien. Drie op de tien geven aan het zowel toen, als nu wel grensoverschrijdend te vinden. Iets meer dan een op de tien vond de ervaring op het moment dat het gebeurde niet grensoverschrijdend, maar vindt dat inmiddels wel.

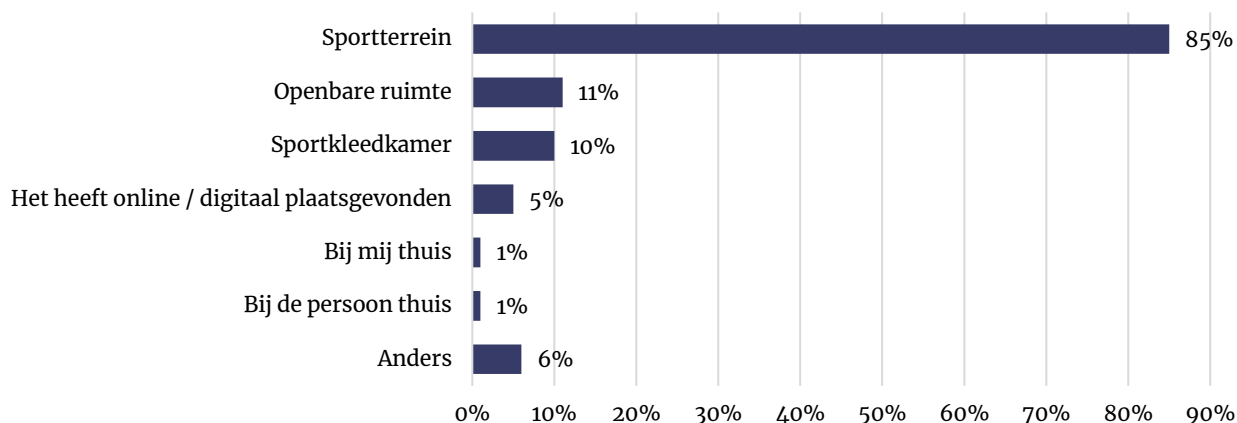
Figuur 4.1. Percentage 'Vond u het toen en nu EGG?' (N= 367)

4.2 De locatie van het EGG

Veruit de meeste EGG ervaringen vonden plaats op het sportterrein. Ook de kleedkamer en openbare ruimtes komen relatief vaak voor. Andere locaties die genoemd worden zijn bijvoorbeeld: in de sporthal of sportzaal, tijdens de training, via de telefoon. Vrouwen ervoeren EGG significant vaker dan mannen op het sportterrein.

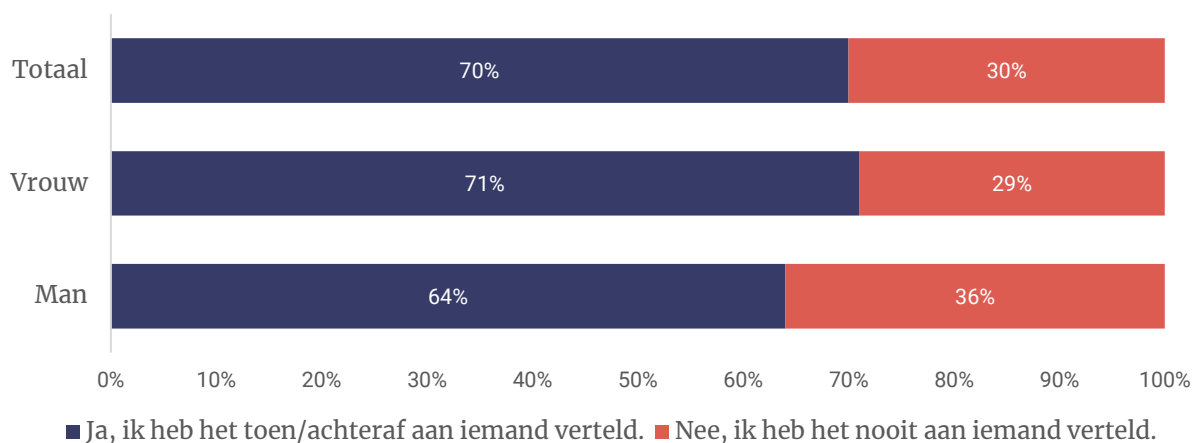
Figuur 4.2. Percentage 'Waar vond deze vervelende gebeurtenis plaats?', meerdere antwoorden mogelijk (N=366)

4.3 Vertellen over het EGG

In zeven van de tien gevallen hebben leden aan iemand verteld wat ze hebben meegemaakt, zoals te zien in Figuur 4.3. Drie op de tien leden hebben nooit aan iemand verteld over het EGG.

Figuur 4.3. Percentage 'Heeft u het iemand verteld, op het moment zelf, of daarna?', meerdere antwoorden mogelijk (N= 369)

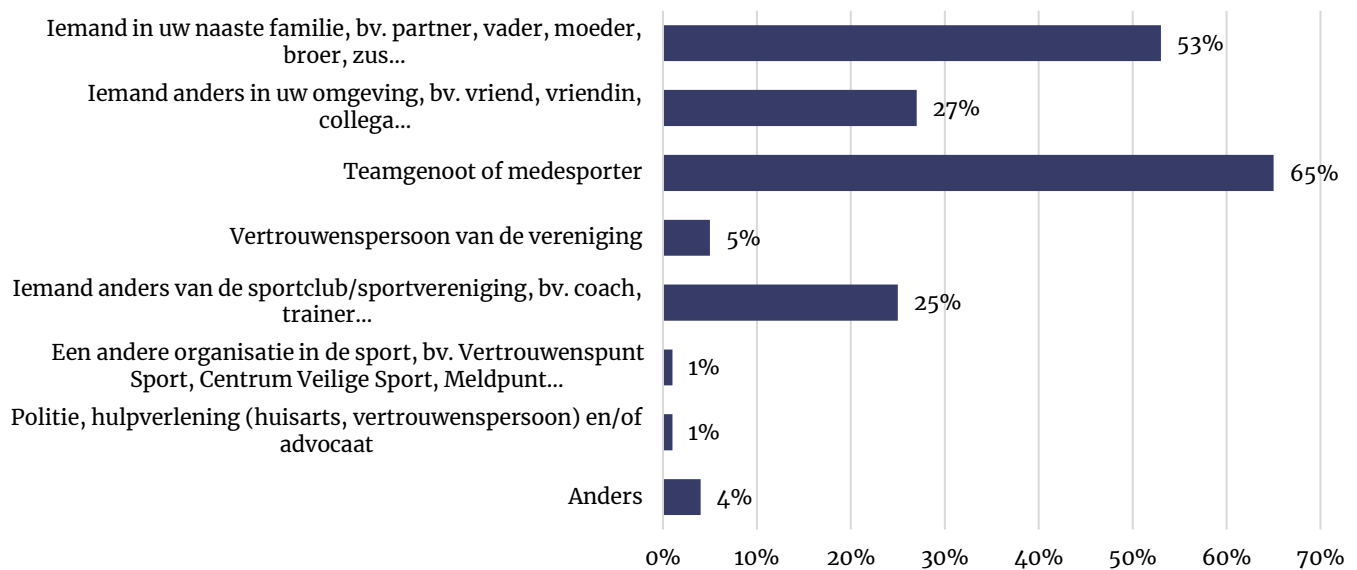

Van de leden die het aan iemand vertelden heeft 36 procent meteen over de gebeurtenis gepraat, daarnaast heeft 39 procent er (ook) achteraf met iemand over gepraat.

De leden die aan iemand hebben verteld wat ze hadden meegemaakt, zijn gevraagd aan wie ze dit vertelden. In de meeste gevallen vertellen ze het aan een teamgenoot of medesporter, maar ook naaste familie wordt vaak genoemd. Figuur 4.4 laat zien dat ook iemand anders in de omgeving of iemand anders van de sportclub/vereniging vaak worden genoemd.

Aan de vertrouwenspersoon van de vereniging wordt slechts door 5 procent van de leden verteld over het EGG. Als andere personen wordt vooral degene die het deed genoemd.

Figuur 4.4. Percentage 'Aan wie heeft u het verteld?', meerdere antwoorden mogelijk (N= 256)

In 78 procent van de gevallen heeft het vertellen over de gebeurtenis geholpen, zoals is te zien in Figuur 4.5. Redenen waarom het vertellen hielp zijn: om af te reageren of om het kwijt te zijn; om erkenning of steun krijgen; en dat er actie ondernomen werd. Ook het feit dat anderen vergelijkbare ervaringen deelden wordt vaak genoemd.

Enkele redenen specifiek door leden genoemd zijn:

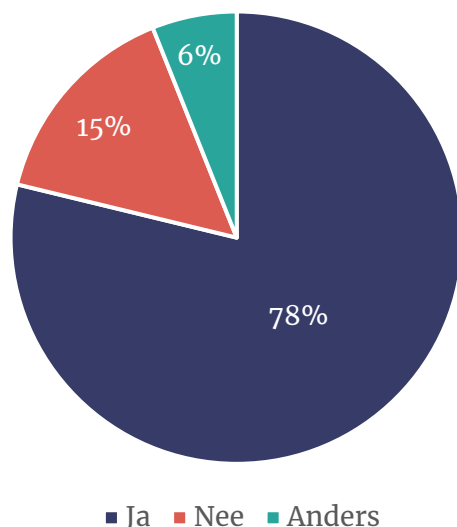
- “Ik het dan kwijt ben, dan kan ik het makkelijker loslaten.”
- “Ik mijn verhaal kon vertellen en hoe het werkelijk zit. Ik voelde me meteen gesteund door de medespelers.”
- “Het geholpen heeft te voorkomen dat het nogmaals gebeurde.”

In 15 procent van de gevallen heeft het vertellen niet geholpen. Meestal kwam dat omdat het vertellen niks veranderde, of dat er niks mee gedaan werd. Een aantal leden geeft ook aan dat het binnen de cultuur van de club past.

Enkele specifiek genoemde redenen:

- “Dit niks verandert aan de situatie.”
- “Er werd niets mee gedaan.”

Figuur 4.5 Percentage 'Heeft het vertellen u geholpen?' (N=245)

4.4 Eenmalig of vaker vergelijkbare ervaringen

In iets meer dan de helft van de gevallen is de EGG gebeurtenis een eenmalige ervaring. Tabel 4.1 laat zien dat het in 47 procent van de gevallen gaat om een gebeurtenis die vaker dan één keer is voorgekomen.

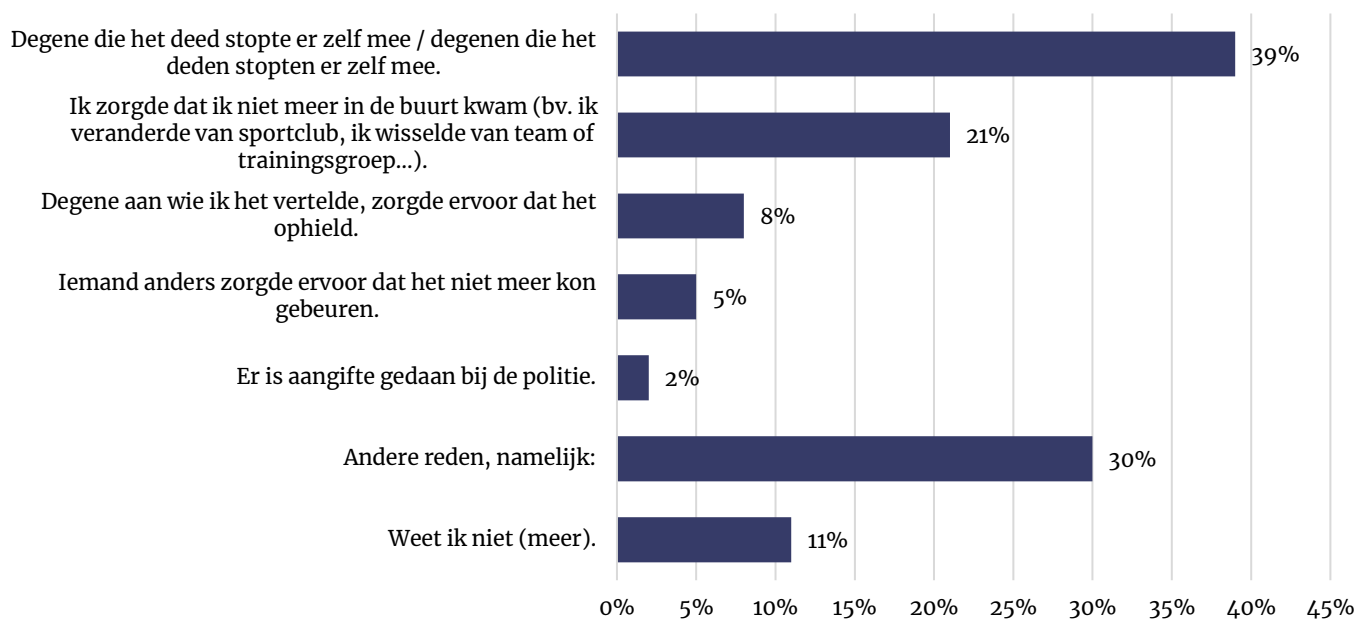
Tabel 4.1. Percentage en aantallen 'Zijn vergelijkbare gebeurtenissen vaker voorgekomen?' (N= 364)

	Aantal	Percentage
Nee, het was één keer	196	53%
Ja, 2 tot 5 keer	135	38%
Ja, 6 tot 10 keer	19	5%
Ja, vaker dan 10 keer	14	4%
Totaal	364	100%

Wanneer het vaker dan één keer voorkomt, is leden gevraagd of vergelijkbare gebeurtenissen nog steeds plaatsvinden. Bij twee op de drie leden is dat niet het geval. Een op de drie geeft aan dat het wel nog steeds plaatsvindt.

In de meeste gevallen stopte het EGG doordat degene die het deed er zelf mee stopte. Figuur 4.6 laat zien dat er door degene die het EGG onderging ook vaak voor wordt gezorgd dat hij of zij niet meer in de buurt komt, bijvoorbeeld door van club of team te wisselen. Andere manieren die worden genoemd waardoor de gebeurtenissen stopten zijn: diegene die het deed is weggegaan bij de club/het team; degene die het overkwam is het gedrag gaan negeren, waardoor het stopte; degene die het overkwam is gestopt met trainen of competitie spelen.

Figuur 4.6. Percentage 'Hoe stopte het?', meerdere antwoorden mogelijk (N=107)

In veruit de meeste gevallen waren er geen gevolgen voor degene die het EGG vertoonde: 83 procent (N=87) geeft dat aan. Vier respondenten geven aan dat degene die het deed een waarschuwing kreeg, en in twee gevallen werd de dader geweerd uit de sport. Eén respondent heeft aangifte gedaan.

5 Verdieping op lichamelijk grensoverschrijdend gedrag

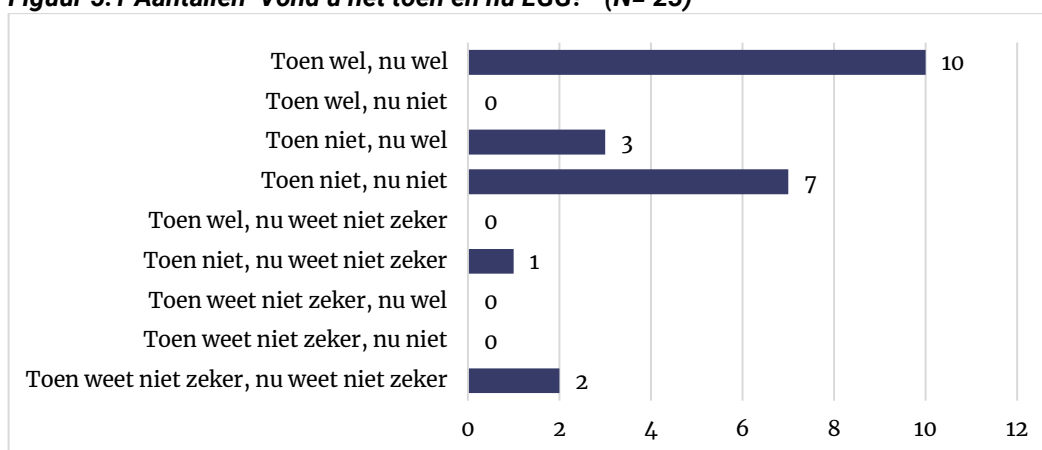
De verdiepende vragen over de ervaring met LGG zijn gesteld aan leden die minstens één ervaring met LGG meemaakten en op wie dit (een beetje) indruk maakte. Leden die meer dan één LGG ervaring hadden is gevraagd om het LGG in gedachten te nemen dat de meeste indruk op hen maakte bij het invullen van de verdiepende vragen.

Vanwege het kleine aantal LGG ervaringen worden in dit hoofdstuk geen percentages maar aantallen gerapporteerd.

5.1 Perceptie op lichamelijk grensoverschrijdend gedrag

Ook bij lichamelijk grensoverschrijdend gedrag is aan respondenten die dit hebben meegemaakt gevraagd in hoeverre zij dit op het moment van gebeuren als grensoverschrijdend ervaren en in hoeverre zij het op dit moment als grensoverschrijdend ervaren. Figuur 5.1 Laat zien dat 10 van de 23 respondenten het LGG dat zij hebben meegemaakt toen ervaren als grensoverschrijdend en dat zij dat op dit moment nog steeds zo ervaren. Zeven respondenten geven aan het gedrag toen niet als grensoverschrijdend te hebben ervaren en dat ze dat nu nog steeds niet doen.

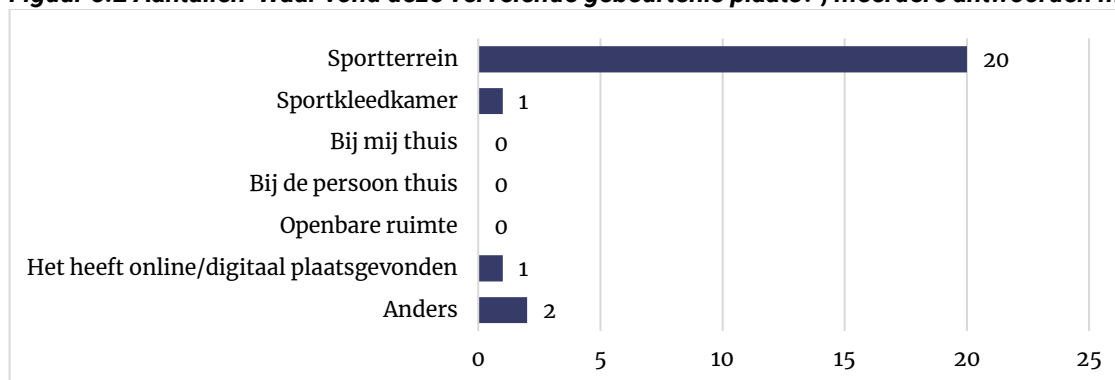
Figuur 5.1 Aantallen 'Vond u het toen en nu LGG?' (N= 23)

5.2 De locatie van het LGG

Vrijwel alle gevallen van LGG vonden plaats op het sportterrein, namelijk 20 van de 24 gevallen. Ook de sportkleedkamer wordt genoemd en in een enkel geval vond het LGG online plaats. Twee personen hebben aangegeven dat het LGG plaatsvond op een andere locatie. In die gevallen ging het om LGG tijdens de training.

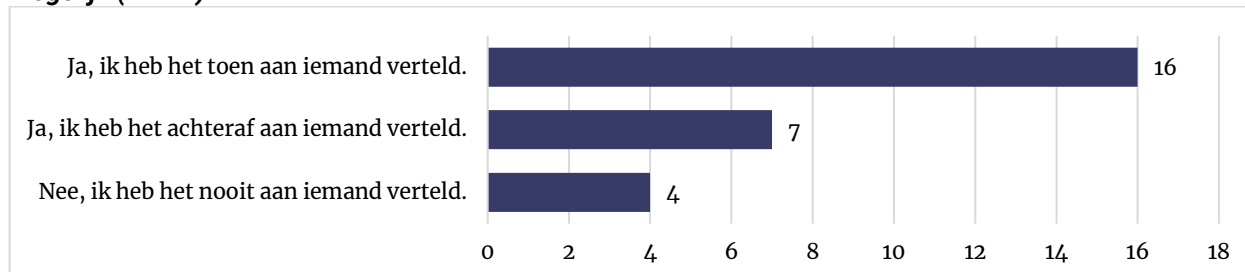
Figuur 5.2 Aantallen 'Waar vond deze vervelende gebeurtenis plaats?', meerdere antwoorden mogelijk (N=23)

5.3 Vertellen over het LGG

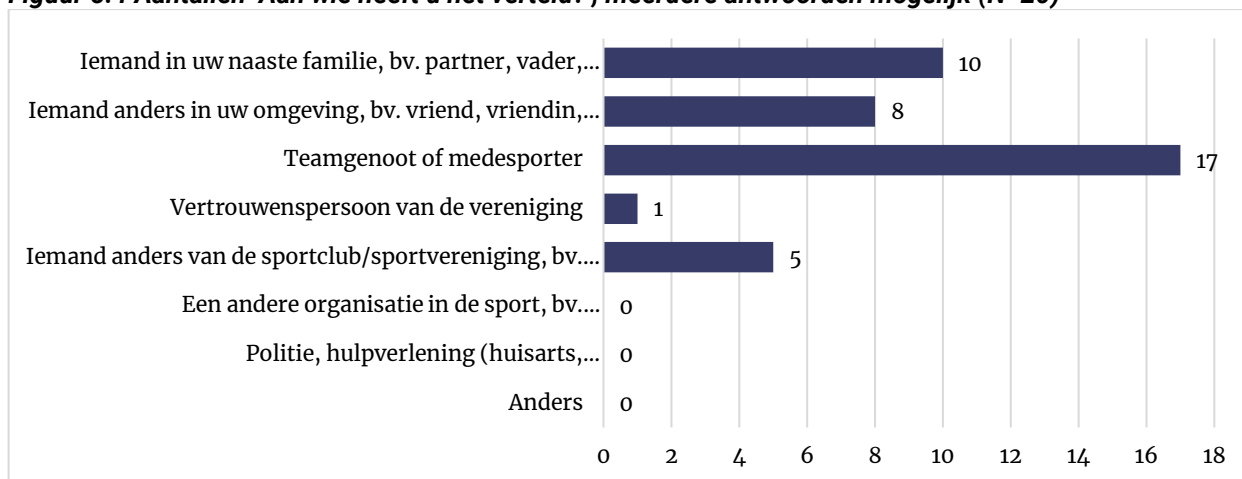
Respondenten geven aan dat ze in de meeste gevallen iemand verteld hebben over hun LGG ervaring, namelijk 23 keer. Zestien keer was dat direct na het gebeuren en 7 keer was dat pas later. Vier keer geven respondenten aan nooit iemand verteld te hebben wat zij hebben meegemaakt.

Figuur 5.3 Aantallen 'Heeft u het iemand verteld, op het moment zelf, of daarna?', meerdere antwoorden mogelijk (N= 24)

Het grootste deel van de respondenten geeft aan een medesporter of teamgenoot in vertrouwen te hebben genomen over het gebeurde. Ook iemand in de naaste familie, iemand anders in de omgeving en iemand anders van de sportclub worden genoemd. Geen enkele respondent heeft over de gebeurtenis verteld aan een hulpverleningsinstantie of een andere organisatie in de sport.

Figuur 5.4 Aantallen 'Aan wie heeft u het verteld?', meerdere antwoorden mogelijk (N=20)

Tien respondenten geven aan dat het vertellen heeft geholpen. Zeven respondenten geven aan dat het vertellen hen niet heeft geholpen.

5.4 Eenmalig of vaker vergelijkbare ervaringen

De meeste respondenten die LGG hebben meegemaakt geven aan dat dit slechts één keer is voorgekomen. Negen respondenten geven aan dat 2 keer of vaker is voorgekomen.

Tabel 5.1 Aantallen 'Zijn vergelijkbare gebeurtenissen vaker voorgekomen?' (N=24)

	Aantal
Nee, het was één keer	15
Ja, 2 tot 5 keer	5
Ja, 6 tot 10 keer	2
Ja, vaker dan 10 keer	2
Totaal	24

Wanneer het vaker dan één keer voorkwam is respondenten gevraagd of vergelijkbare gebeurtenissen nog steeds plaatsvinden. Van de negen respondenten waarbij het vaker dan één keer voorkwam geven er vijf aan dat het gedrag nog steeds plaatsvindt. Vier geven aan dat het gedrag gestopt is. De helft geeft aan dat dit komt doordat ze ervoor zorgden niet meer bij de dader in de buurt te komen. De overige twee geven aan dat de dader er zelf mee stopte.

6 Verdieping op seksueel grensoverschrijdend gedrag

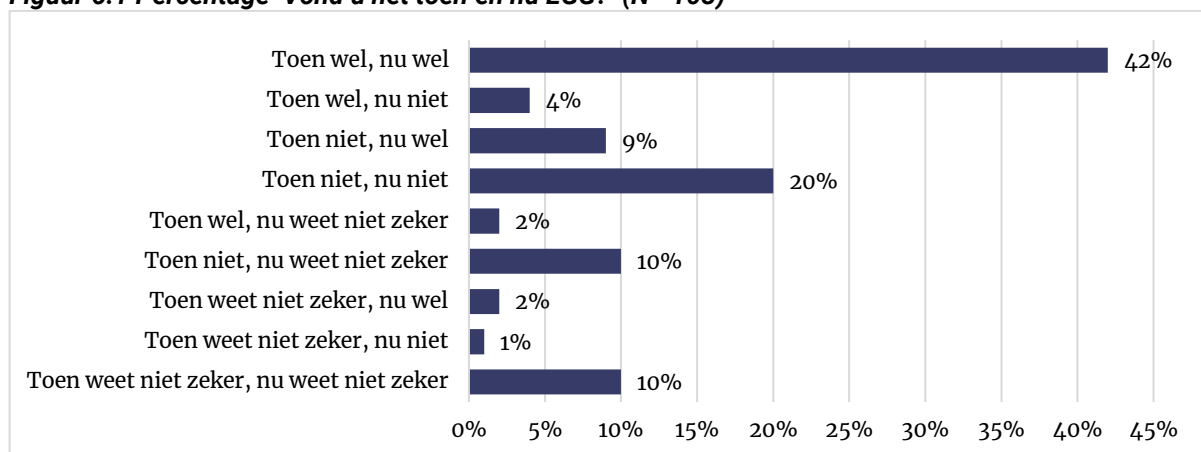
De verdiepende vragen over de ervaring van SGG zijn gesteld aan leden die minstens één SGG ervaring meemaakten en op wie dit (een beetje) indruk maakten. Leden die meer dan één SGG ervaring hadden is gevraagd om de SGG ervaring in gedachten te nemen die de meeste indruk op hen maakte bij het invullen van de verdiepende vragen.

Vrouwen maakten significant vaker dan mannen een SGG ervaring mee, en deze maakten ook significant vaker indruk. Hetzelfde geldt voor jongere leden (18-34 jaar) in vergelijking met oudere leden (45+).

6.1 Perceptie op seksueel grensoverschrijdend gedrag

Figuur 6.1 laat zien dat ruim vier op de tien leden (42%) de gebeurtenis als grensoverschrijdend hebben ervaren op het moment van de SGG gebeurtenis en dat nu nog steeds zo ervaart. Twintig procent geeft aan de gebeurtenis toen niet als grensoverschrijdend te hebben ervaren en dat nu nog steeds niet doet, 28 procent van de leden denkt nu anders over de grensoverschrijdende gebeurtenis dan op het moment van gebeuren.

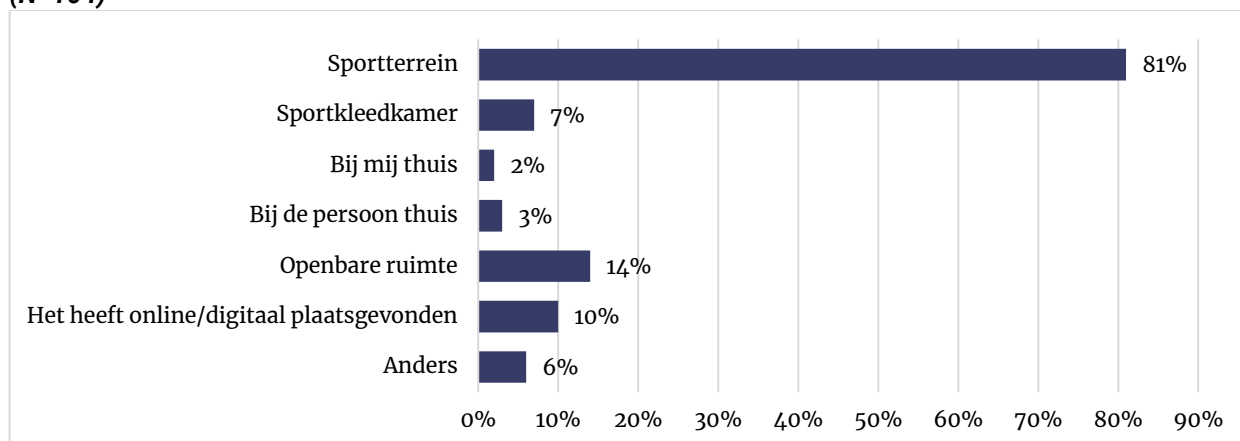
Figuur 6.1 Percentage 'Vond u het toen en nu EGG?' (N= 103)

6.2 De locatie van het SGG

Leden geven aan dat meer dan 80 procent van de SGG gebeurtenissen plaatsvond op het sportterrein (zie Figuur 6.2). Dat is een ruime meerderheid, die wordt gevolgd door de openbare ruimte met 14 procent. Leden die 'anders' als antwoord hebben gegeven, geven vervolgens aan dat de ervaring heeft plaatsgevonden in bijvoorbeeld de kantine of in de sporthal.

Figuur 6.2 Percentage 'Waar vond deze vervelende gebeurtenis plaats?', meerdere antwoorden mogelijk (N=104)

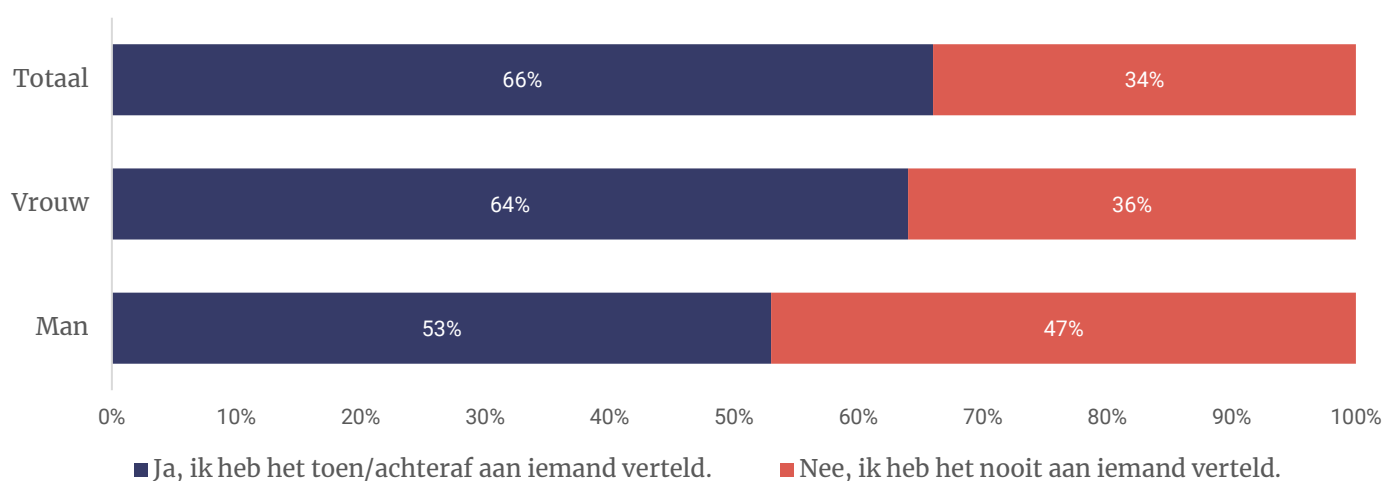

6.3 Vertellen over het SGG

In 66 procent van de gebeurtenissen heeft een respondent erover verteld. Een op de drie vertelde nooit iemand over de SGG ervaring.

Mannen lijken vaker nooit iets te vertellen over het SGG dat ze ondergingen dan vrouwen, maar dat verschil is niet significant.

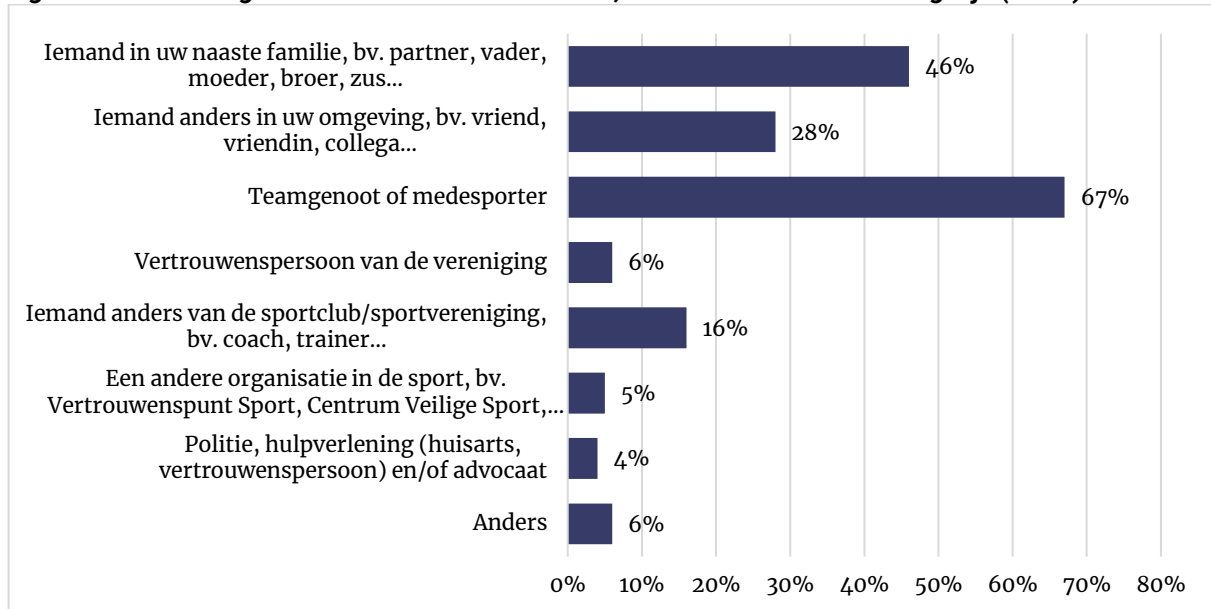
Figuur 6.3 Percentage 'Heeft u het iemand verteld, op het moment zelf, of daarna?', meerdere antwoorden mogelijk (N= 104)

In bijna 40 procent van de gevallen vertelde de respondent meteen aan iemand over het SGG, 35 procent van de leden doet dat (ook) later.

Wanneer degene die een SGG gebeurtenis heeft meegemaakt daarover aan iemand vertelt, doet diegene dat meestal aan een teamgenoot of medesporter (67%). Ook iemand in de naaste familie wordt vaak in vertrouwen genomen (46%), gevolgd door iemand anders in de omgeving (28%). Er wordt slechts in enkele gevallen contact opgenomen met een andere organisatie in de sport of met politie/hulpverlening.

Figuur 6.4 Percentage 'Aan wie heeft u het verteld?', meerdere antwoorden mogelijk (N=67)

Bijna 80 procent van de leden geeft aan dat het vertellen over de gebeurtenis heeft geholpen. Redenen die daarvoor gegeven worden komen veelal overeen met de redenen die werden gegeven bij EGG: erover praten helpt het verwerkingsproces; erkenning of steun krijgen; en dat er actie ondernomen werd.

Enkele genoemde redenen zijn:

- “Ik het hiermee beter en plaats kon geven.”
- “Die persoon in de gaten werd gehouden en niet meer bij mij in de buurt kon komen.”

In 19 procent van de gebeurtenissen heeft het vertellen niet geholpen. Dat kwam in de meeste gevallen doordat het gedrag er niet door stopte. Een enkeling geeft ook aan dat diegene juist zelf de schuld kreeg van de gebeurtenis.

6.4 Eenmalig of vaker vergelijkbare gebeurtenissen

Het grootste gedeelte van de SGG gebeurtenissen komt twee tot vijf keer voor (41%). Een ander groot deel komt slechts één keer voor (35%). In 23 procent van de gevallen komt eenzelfde of soortgelijke gebeurtenis vaker dan zes keer voor.

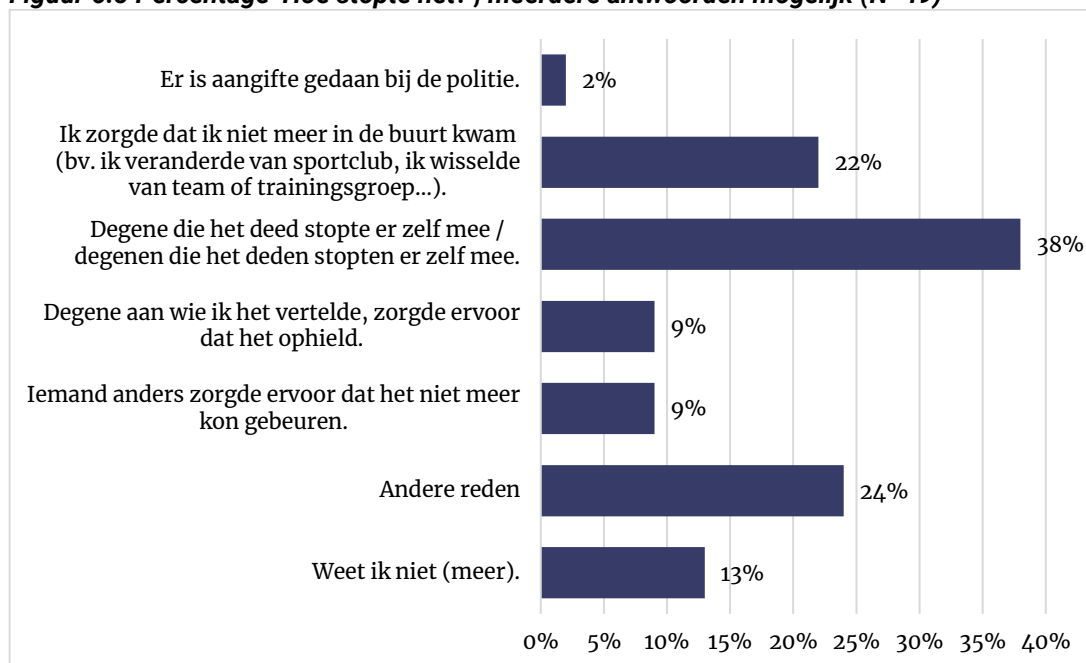
Tabel 6.1 Aantallen en percentage 'Zijn vergelijkbare gebeurtenissen vaker voorgekomen?' (N= 103)

	Aantal	Percentage
Nee, het was één keer	40	35%
Ja, 2 tot 5 keer	42	41%
Ja, 6 tot 10 keer	9	10%
Ja, vaker dan 10 keer	12	13%
Totaal	103	100%

Wanneer het vaker dan één keer voorkomt is leden gevraagd of vergelijkbare gebeurtenissen nog steeds plaatsvinden. Bij driekwart van de leden is dat niet het geval. Een kwart geeft aan dat het wel nog steeds plaatsvindt.

In Figuur 6.5 is zichtbaar dat het SGG in de meeste gevallen stopte doordat degene die het deed er zelf mee stopte. Een andere veelvoorkomende reden waardoor het gedrag stopte is het ervoor zorgen dat de respondent niet meer in de buurt van de dader kwam. Ongeveer een kwart geeft aan dat er een andere reden is waardoor het SGG stopte. Hier wordt een aantal keer genoemd dat de persoon die het deed bijvoorbeeld van club is veranderd. Ook zijn enkele leden de confrontatie met de dader aangegaan, waardoor het SGG stopte.

Figuur 6.5 Percentage 'Hoe stopte het?', meerdere antwoorden mogelijk (N=49)

In 85 procent van de gevallen had het SGG geen gevolgen voor degene die het deed (N=49). In één geval werd de dader geschorst; in twee gevallen werd de betrokkene gewaarschuwd. De overige leden weten niet meer wat er voor gevolgen waren voor degene die het deed.

7 Informatie over mogelijke daders

In dit hoofdstuk wordt de achtergrond besproken van de personen die mogelijk betrokken waren bij een grensoverschrijdende gebeurtenis. Ze worden in dit hoofdstuk 'mogelijke daders' genoemd. Er wordt ingegaan op het geslacht van de mogelijke daders. Ook wordt gekeken naar wie de mogelijke daders zijn, dus welke rol zij vervullen (bijvoorbeeld medesporter of trainer). Daarnaast wordt gekeken naar het aantal daders. Op basis van de verschillende kenmerken zijn daderprofielen geïdentificeerd. Hierbij is te zien welke groepen respondenten met welke daderprofielen te maken hebben gehad.

7.1 Aantal daders

Om een profiel van de mogelijke daders van grensoverschrijdend gedrag te kunnen opstellen, is leden gevraagd naar de personen die betrokken waren bij hun ervaringen (die indruk maakten) met grensoverschrijdend gedrag.

Leden is gevraagd aan te geven hoeveel daders betrokken waren bij een gebeurtenis. Voor een maximum van vijf daders konden kenmerken worden opgegeven, zoals de rol, leeftijd en het geslacht van de dader.

In Tabel 7.1 is zichtbaar dat het grootste deel van emotioneel, lichamelijk en seksueel grensoverschrijdende gebeurtenissen werden gepleegd door één persoon. Kanttekening daarbij is dat het aantal indrukmakende gebeurtenissen met lichamelijk grensoverschrijdend gedrag eigenlijk onvoldoende is om uitspraken over te doen.

Tabel 7.1 Aantal betrokken daders naar vorm van GOG (aantal en %)

Hoeveel personen waren verantwoordelijk voor deze gebeurtenis?						
	EGG N=333		LGG N=22		SGG N=101	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 persoon	207	61	19	88	77	76
2 personen	62	20	2	8	17	15
3 personen	27	8	1	4	2	2
4 personen	12	3	0	0	1	2
5 personen	16	5	0	0	3	4
Meer dan 5 personen	9	2	0	0	1	1

7.2 Geslacht en rol van de daders

Het grootste deel van de leden geeft aan dat de daders voornamelijk mannen waren. Voor EGG, LGG en SGG gaat het om respectievelijk 62, 83 en 89 procent (zie Tabel 7.2).

Er zijn vrijwel geen verschillen naar geslacht van de respondent. Vrouwen rapporteren bij SGG wel significant vaker een mannelijke dader, dan mannen. Dit is bij EGG en LGG niet zo. Over de overige verschillen tussen het geslacht van de respondent en het opgegeven geslacht van de dader, kunnen we niets zeggen door te lage aantallen.

Voor andere achtergrondkenmerken zijn geen verschillen gevonden tussen het opgeven van het geslacht van de dader.

Tabel 7.2 Geslacht van de betrokken daders naar vorm van GOG (aantal en %)

Was/waren de dader(s) een man, een vrouw of allebei?			
	EGG	LGG	SGG
Mannelijke dader(s)	206	18	91
%	62	83	89
Vrouwelijke dader(s)	52	2	5
%	15	11	5
Man en vrouw dader(s)	54	-	4
%	17	-	5
Anders of onbekend	21	2	1
%	6	6	1
Totaal N	333	22	101
% Totaal	100%	100%	100%

In onderstaande figuur 7.1 is weergegeven welke rol of positie de daders van EGG, LGG en SGG hadden. In de figuur staat bij EGG een aantal van 381, bij LGG 23 en bij SGG 113. Het gaat hier om de aantallen verschillende daderrollen per vorm van GOG, niet om het aantal respondenten. Respondenten konden namelijk informatie van maximaal vijf daders opgeven.

Wederom dient er rekening gehouden te worden met het lage aantal daders van LGG. Uit de percentages over LGG kunnen geen conclusies getrokken worden.

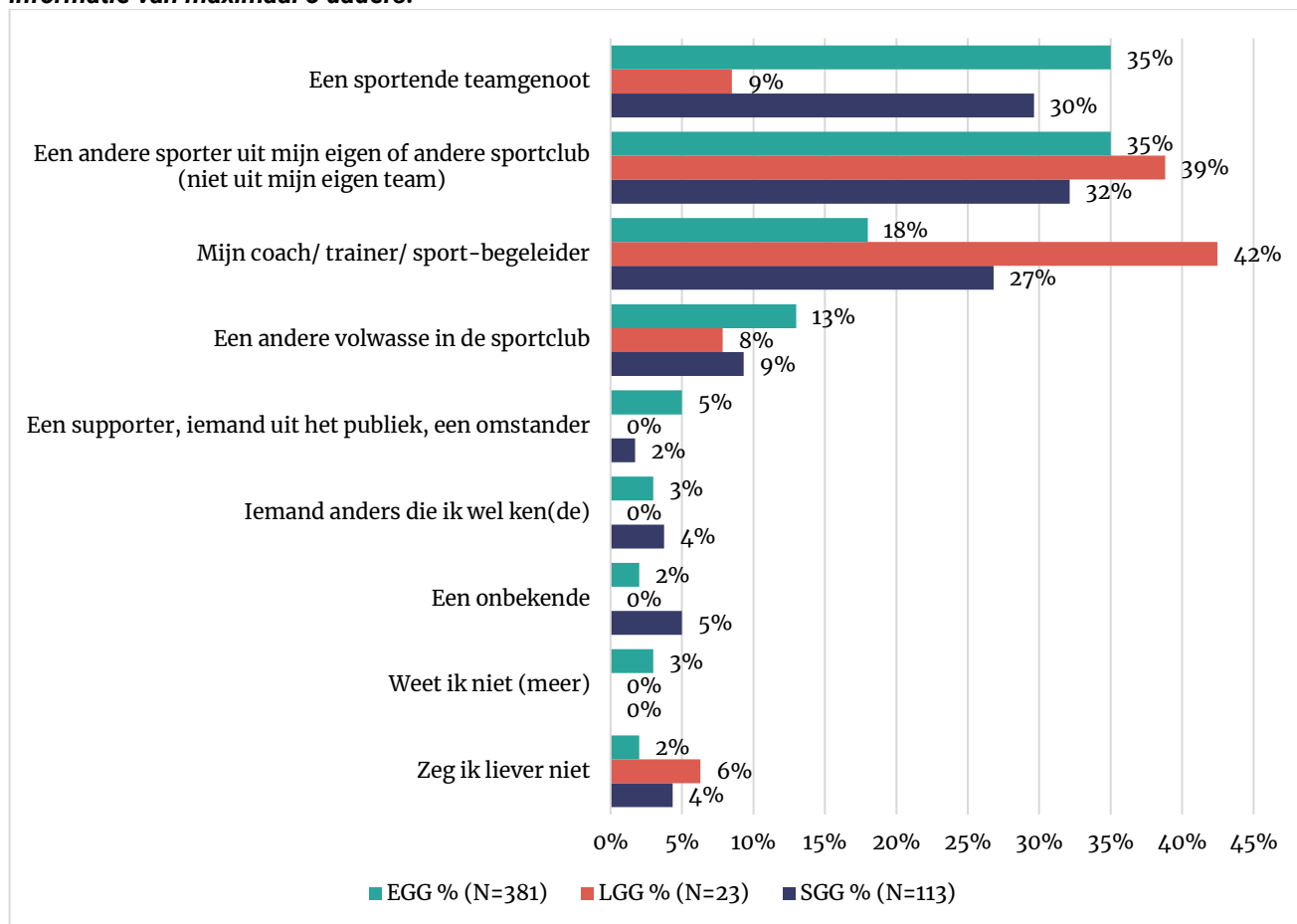
Wie de dader is verschilt per vorm van grensoverschrijdend gedrag. De vaakst voorkomende daders bij alle drie de vormen van GOG zijn een sportende teamgenoot, een andere sporter uit de eigen of andere sportclub en een coach of trainer.

Een sportende teamgenoot bij EGG en SGG komt relatief vaak voor in vergelijking met bij LGG; bij LGG is de dader slechts in 9 procent van de gevallen een sportende teamgenoot.

Bij LGG komt het vaakst voor dat de dader een coach of trainer is. Bij EGG en SGG ligt dat percentage lager.

Na deze drie rollen is een andere volwassene in de sportclub de dader die het meest voorkomt.

Figuur 7.1 Rol en frequentiepercentages aantal daders EGG, LGG en SGG (%). Respondenten gaven informatie van maximaal 5 daders.

7.3 Daderprofielen

In het rapport ‘Grensoverschrijdend gedrag in de Nederlandse sport’ (2020)⁹ is bekeken wat de meest voorkomende daderprofielen zijn. Deze zijn gecreëerd aan de hand van specifieke daderkenmerken. De hiervoor gebruikte kenmerken zijn het aantal daders en de rol en het geslacht van de dader(s). Leden hebben in de vragenlijst informatie gegeven over maximaal vijf verschillende daders en konden kiezen uit acht verschillende rollen:

- een sportende teamgenoot;
- een andere sporter uit mijn eigen of andere sportclub (niet uit mijn eigen team);
- mijn coach / trainer / sportbegeleider;
- een andere volwassene in de sportclub;
- een supporter, iemand uit het publiek, een omstander;
- iemand anders die ik wel ken(de);
- een onbekende;
- weet ik niet (meer).

⁹ Mulder, J., Cuelenaere, B., Elshout, M., Farzan, K. & Zandvliet, R. (2020) *Grensoverschrijdend gedrag in de Nederlandse sport: Prevalentieonderzoek gebaseerd op jeugdervaringen*. Versie 2.0. Geraadpleegd van: https://nocnsf.nl/media/3754/prevalentie-grens-overschrijdend-gedrag-in-de-nederlandse-sport_definitief_v20.pdf

Op basis van maximaal vijf daders, acht rollen en het geslacht van de daders ontstonden te veel verschillende profielen om deze goed te kunnen interpreteren. Om die reden is de rol van de dader ingedeeld naar drie categorieën in plaats van acht: (mede)sporter, coach en een ander persoon. In het rapport uit 2020 kwamen daar uiteindelijk de 25 meest voorkomende daderprofielen voort. In het huidige rapport wordt gekeken in welke mate diezelfde 25 daderprofielen in de badminton sport voorkomen.

De 25 meest voorkomende daderprofielen voor EGG, LGG en SGG worden zijn opgenomen in Tabel 7.3. Hier is zichtbaar dat veel daderprofielen in de badminton sport niet of nauwelijks voorkomen. Wederom is het lastig om iets te zeggen over de daderprofielen bij LGG in verband met het zeer lage aantal LGG gebeurtenissen.

De nummer 1 van de 25 meest voorkomende daderprofielen is ook bij EGG, LGG en SGG in de badminton sport het meest voorkomende profiel, namelijk de mannelijke sporter.

Bij EGG is een kwart van de daders een mannelijke sporter. Vervolgens komt bij EGG meerdere mannelijke en vrouwelijke sporters het meest voor (11%), op de voet gevolgd door een mannelijke coach (10%), een mannelijke andere persoon (10%) en een vrouwelijke sporter (9%).

Bij LGG komen twee daderprofielen het meest voor: de mannelijke sporter (8) en de mannelijke coach (8).

In het geval van SGG is de meest voorkomende dader na een mannelijke sporter (38%) de mannelijke coach (23%). Deze twee worden gevolgd door een mannelijke andere persoon (10%).

Tabel 7.3 Meest voorkomende daderprofielen bij EGG, LGG en SGG (Aantal en %)

Daderprofiel	EGG		LGG		SGG	
	Totaal (N)	Totaal (%)	Totaal (N)	Totaal (%)	Totaal (N)	Totaal (%)
1 Een mannelijke sporter	85	25%	8	46%	37	38%
2 Een vrouwelijke sporter	29	9%	1	4%	3	3%
3 Een sporter, geslacht anders of onbekend	2	0%			1	1%
4 Een mannelijke coach	32	10%	7	29%	22	23%
5 Een vrouwelijke coach	2	1%	1	8%		
6 Een coach, geslacht anders of onbekend	1	0%				
7 Een mannelijke andere persoon	35	10%			11	10%
8 Een vrouwelijke andere persoon	10	2%				
9 Een andere persoon, geslacht anders of onbekend	7	2%				
10 Meerdere mannelijke sporters	27	8%			6	7%
11 Meerdere vrouwelijke sporters	10	3%			2	2%
12 Meerdere mannelijke en vrouwelijke sporters	34	11%			1	1%
13 Meerdere mannelijke andere personen	9	3%	1	4%	5	4%
14 Meerdere mannelijke sporters en een mannelijke coach						

15 Meerdere mannelijke coaches	3	1%		1	4%		1	1%
16 Een mannelijke sporter en een mannelijke coach	7	3%					1	1%
17 Een mannelijke coach en een mannelijke andere persoon	1	0%		1	4%			
18 Een vrouwelijke sporter en een mannelijke coach	1	0%					1	1%
19 Meerdere sporters, geslacht anders of onbekend	4	1%						
20 Meerdere mannelijke en vrouwelijke andere personen	4	1%						
21 Meerdere vrouwelijke coaches								
22 Een mannelijke coach en een vrouwelijke andere persoon								
23 Meerdere mannelijke sporters en een mannelijke andere persoon								
24 Een mannelijke sporter en meerdere mannelijke andere personen							1	1%
25 Meerdere vrouwelijke andere personen	1	0%						
99 Overig	25	8%					6	6%
Totaal	329	100%		20	100%		98	100%

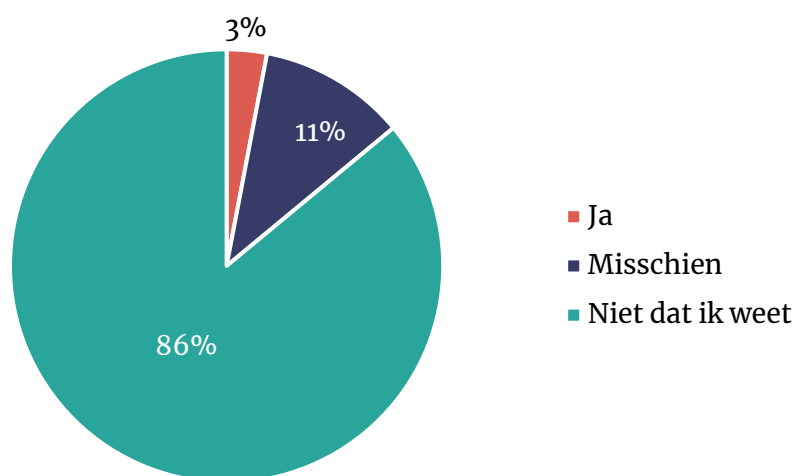
8 Het tegengaan van grensoverschrijdend gedrag

In dit hoofdstuk wordt ingegaan in hoeverre leden weten wat verenigingen en Badminton Nederland doen om grensoverschrijdend gedrag tijdens het sporten te voorkomen. Ook wordt ingegaan op wat leden weten over waar iemand op hun vereniging terecht kan na het meemaken van een grensoverschrijdende ervaring.

8.1 Grensoverschrijdend gedrag op de vereniging

Veruit de meeste leden denken dat GOG niet voorkomt op hun vereniging. Slechts 14 procent denkt dat het (misschien) voorkomt, zoals te zien in Figuur 8.1. Opvallend is dat ook leden die zelf een vorm van GOG hebben meegemaakt inschatten dat GOG op hun vereniging niet voorkomt.

Figuur 8.1. Percentage 'Komt grensoverschrijdend gedrag bij u op de vereniging voor denkt u?' (N=2.216)

Vrouwen denken significant vaker dan mannen dat GOG voorkomt, 5 procent van de vrouwen zegt 'ja', tegenover 2 procent van de mannen. Leden die meer dan 4 uur per week trainen zeggen ook significant vaker 'ja' (5%). Leden van 55+ geven significant vaker aan dat het niet voorkomt op hun vereniging. Tabel 8.1 laat de verschillen zien op basis van achtergrondkenmerken.

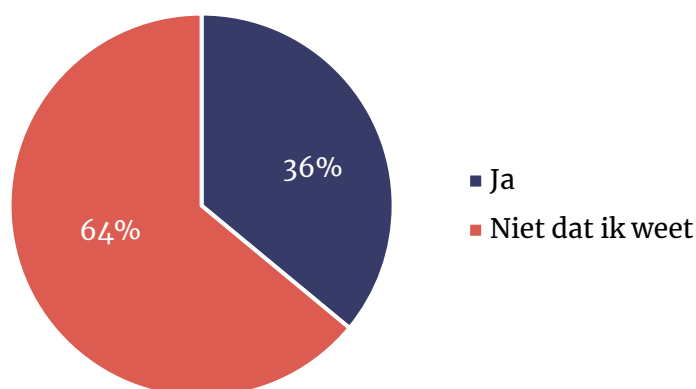
Tabel 8.1. Verschillen in inschatting GOG op vereniging, op basis van de achtergrondkenmerken geslacht, leeftijd en uren actief bezig met badminton in clubverband per week.

	Ja	Misschien	Niet dat ik weet
Man	2%	10%	87%
Vrouw	5%	11%	84%
18-24 jaar	7%	11%	82%
25-34 jaar	5%	14%	82%
35-44 jaar	4%	13%	83%
45-54 jaar	4%	14%	82%
55-64 jaar	2%	8%	90%
65+	1%	7%	92%
0-2 uur per week	2%	10%	88%
2-4 uur per week	2%	10%	89%
4+ uur per week	5%	13%	82%

8.2 Bekend met de voorzieningen van de vereniging

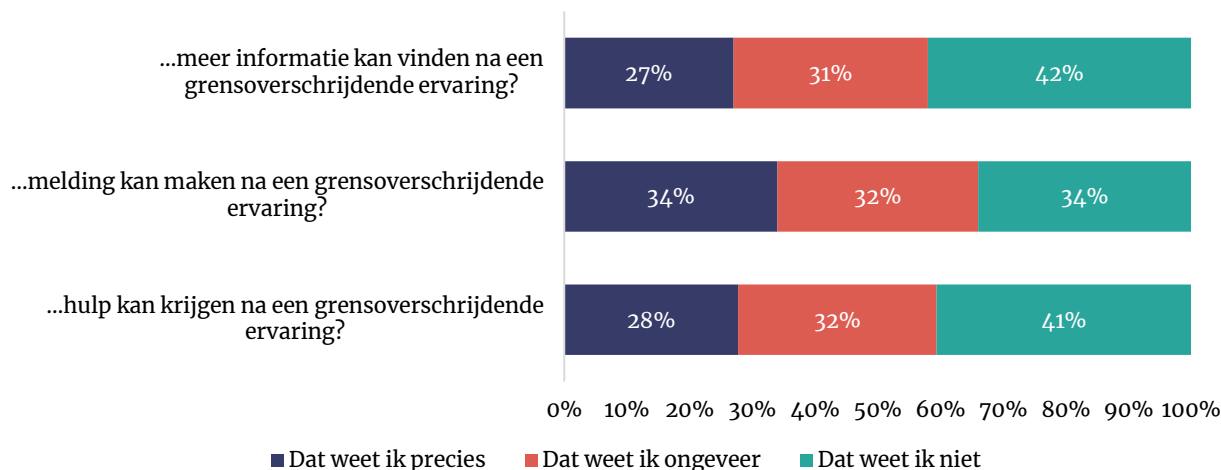
Sommige badmintonverenigingen hebben een vertrouwenscontactpersoon. Wanneer een vereniging een vertrouwenspersoon heeft, is dat binnen de vereniging het eerste aanspreekpunt voor iedereen die een vraag heeft over of te maken heeft met grensoverschrijdend gedrag. Iets meer dan een op de drie leden weet dat hun vereniging een vertrouwenscontactpersoon heeft. Dit is te zien in Figuur 8.2.

Figuur 8.2. Percentage 'Heeft uw vereniging een vertrouwenscontactpersoon (VCP)? (N=2.216)

Figuur 8.3 laat zien in hoeverre leden bekend zijn met waar iemand op hun vereniging terecht kan na het meemaken van GOG. Er zijn hierbij drie categorieën: meer informatie vinden, melding maken na een ervaring, en hulp krijgen na een ervaring. Voor alle drie de categorieën geldt dat mannen significant vaker aangeven precies te weten waar ze moeten zijn. Hoe ouder leden zijn, hoe vaker ze aangeven precies te weten waar ze moeten zijn. Ook de duur van het lidmaatschap heeft een positief effect op het precies weten waar te moeten zijn, dat geldt voor alle drie de categorieën.

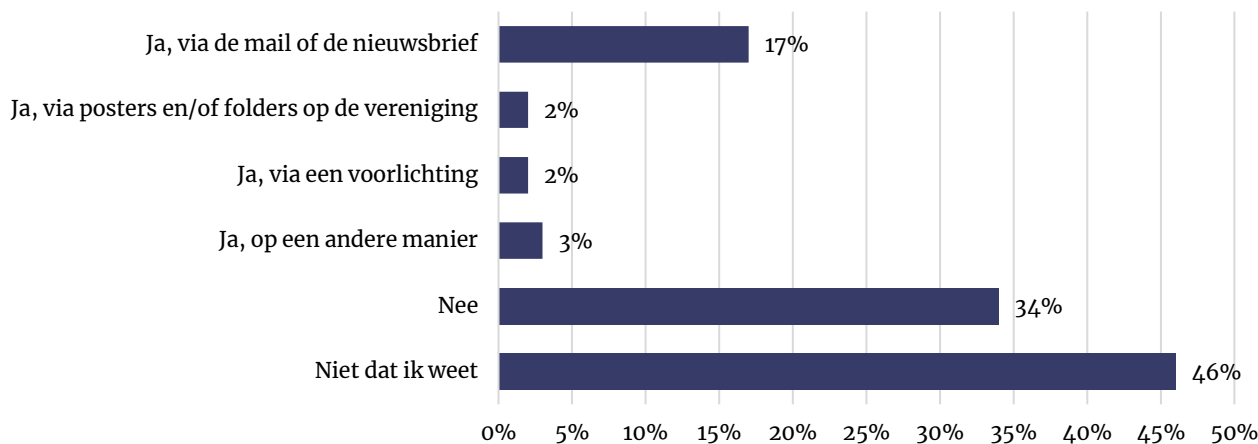
Figuur 8.3. Percentage 'In hoeverre weet u waar iemand op uw vereniging...' (N=2.216)

8.3 Informatie over het tegengaan van grensoverschrijdend gedrag

Vier op de vijf leden denken nooit informatie te ontvangen over het tegengaan van grensoverschrijdend gedrag via hun vereniging of via Badminton Nederland. In Figuur 8.4 is te zien dat de meest genoemde manier waarop leden wél informatie ontvangen via de mail of nieuwsbrief is. Andere manieren (3%) die vaker genoemd worden zijn: via de algemene leden vergadering; via de website; en via de gemeente.

Figuur 8.4. Percentage 'Krijgt u weleens informatie over het tegengaan van grensoverschrijdend gedrag via uw vereniging of via Badminton Nederland?', meerdere antwoorden mogelijk (N= 2.216)

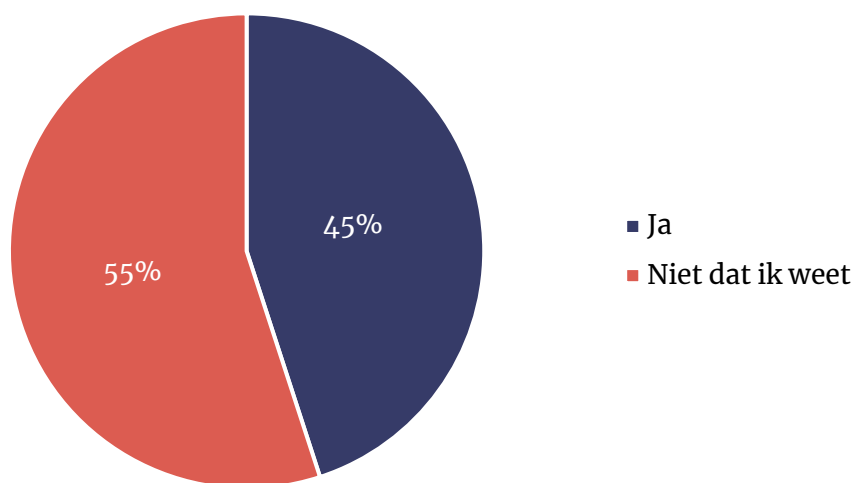

8.4 De gedragscode Sport

In de sport zijn gezamenlijke gedragsregels, gedragscodes en tuchtreglementen opgesteld¹⁰. Dit zijn formele afspraken die op verenigingen worden gebruikt om prettig met elkaar om te gaan. Voor iedere doelgroep zijn eigen gedragsregels opgesteld. Voor de sporters is er de gedragscode Sport.

Iets minder dan de helft van de leden heeft weleens gehoord van de gedragscode Sport (Figuur 8.5). Mannen geven significant vaker aan dan vrouwen weleens van de gedragscode te hebben gehoord, respectievelijk 48 procent en 36 procent. Ook leden die ouder zijn dan 45 en leden die meer dan 4 uur per week trainen hebben er significant vaker van gehoord.

Figuur 8.5. Percentage 'Heeft u wel eens van de gedragscode Sport gehoord?' (N= 2.216)

¹⁰ Centrum Veilige Sport Nederland (2022) *Gedragscodes*. Geraadpleegd op 25 mei 2022, van: <https://centrumveiligensport.nl/preventie/gedragscodes>

9 Conclusie en aanbevelingen

9.1 Conclusie

In opdracht van Badminton Nederland en de NOC*NSF voerden I&O Research en Centerdata een onderzoek uit naar grensoverschrijdend gedrag (GOG) in de badmintonsport. Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te geven in de prevalentie van en ervaring met grensoverschrijdend gedrag in de badmintonsport gedurende de afgelopen vijf jaar.

De helft van de leden van Badminton Nederland heeft te maken gehad met GOG op de badmintonclub, ongeacht of dit wel of niet indruk maakte. Een op de vijf leden heeft ervaring met GOG dat (een beetje) indruk heeft gemaakt. Leden hebben de afgelopen vijf jaar het vaakst emotioneel grensoverschrijdend gedrag (EGG) ervaren, in vergelijking met lichamelijk (LGG) en seksueel (SGG) grensoverschrijdend gedrag. Een EGG ervaring is vaker een eenmalige ervaring, bij LGG is het ook meestal eenmalig. Bij SGG komen er vaker vergelijkbare gebeurtenissen voor, in de meeste gevallen 2 tot 5 keer. Wanneer wordt gekeken naar de ernstscore, zijn er bij EGG ervaringen ook de meeste ervaringen met de score 'ernstig'. Echter wanneer er relatief gekeken wordt komen 'ernstige' ervaringen vaker voor bij LGG en SGG dan bij EGG.

De meeste ervaringen met GOG vinden plaats op het sportterrein. Bij EGG-ervaringen zijn een openbare ruimte en de sportkleedkamer daarna de meest voorkomende locaties. Bij SGG-ervaringen zijn een openbare ruimte en online het meest voorkomend na het sportterrein.

In de meeste gevallen wordt er door leden over hun ervaring met GOG gesproken. Er wordt vaker over EGG-ervaringen dan over SGG-ervaringen gesproken. De meeste leden praten erover met naasten (familie of vrienden) of teamgenoten. Met de vertrouwenspersoon van de vereniging wordt maar door een klein aantal leden gesproken over een ervaring met GOG. Wanneer leden met iemand praten over de ervaring met GOG helpt dat in de meeste gevallen; vooral omdat het oplucht, prettig is om het kwijt te kunnen en het fijn is als anderen de ervaring herkennen. Wanneer het vertellen niet helpt, komt dat in de meeste gevallen omdat er niks mee gedaan wordt door degene aan wie het wordt verteld of omdat het GOG daardoor niet verandert.

In veruit de meeste gevallen zijn er, volgens degene die het gedrag overkomt, geen gevolgen voor de 'dader'. Een enkele keer wordt er een waarschuwing gegeven. De plegers van het GOG zijn in de meeste gevallen man. De meest voorkomende rollen van de dader zijn: een sportende teamgenoot, een andere sporter uit eigen of andere club, of een coach of trainer.

Twee op de drie leden denken dat GOG niet voorkomt op de eigen vereniging, terwijl de helft van de leden er wel mee te maken heeft gehad. Mannen en oudere leden denken dit vaker dan vrouwen en jongere leden. Ook weet een groot deel van de leden niet of niet precies waar ze op hun vereniging terecht zouden kunnen voor hulp en ondersteuning na het meemaken van GOG. Veel leden ontvangen geen informatie of denken geen informatie te ontvangen over het tegengaan van GOG via hun vereniging of vanuit Badminton Nederland.

9.2 Aanbevelingen

Op basis van de bevindingen uit dit onderzoek zijn er in samenwerking met de NOC*NSF enkele aanbevelingen opgesteld om GOG in de badmintonnsport te voorkomen.

Onderzoek: wat wordt al gedaan?

Het doel van dit onderzoek was om te achterhalen hoe vaak GOG voorkomt in de badmintonnsport. Met behulp van deze gegevens kan worden onderzocht hoe GOG in de toekomst voorkomen kan worden. Het onderzoeken van de manier waarop badmintonverenigingen zelf werken aan een veilig sportklimaat kan hieraan een bijdrage leveren. Wanneer dit inzichtelijk gemaakt wordt, kan waardevolle kennis ook worden uitgewisseld tussen verenigingen.

Normatief kader wenselijk gedrag

Om GOG te voorkomen is het belangrijk om een normatief kader voor gewenst gedrag te schetsen voor alle leden. Op die manier wordt duidelijk gemaakt welke gedragingen wel en welke gedraging niet aanvaardbaar zijn binnen een vereniging. Onderhavig onderzoek toont aan dat er een discrepantie is tussen ervaringen met GOG en ervaringen met GOG die indruk maken. Het opstellen en naleven van gedragsregels voor verenigingen kan bijdragen aan het verkleinen van deze discrepantie.

Toegankelijke informatievoorziening over GOG

Uit de resultaten blijkt dat veel leden niet weten waar ze terecht kunnen binnen hun vereniging na een ervaring met GOG. Leden geven aan niet (precies) te weten waar ze informatie kunnen vinden, waar ze een melding kunnen maken of waar ze naar toe kunnen voor hulp.

Goede toegang tot deze voorzieningen draagt bij aan een veilige vereniging. Het weten te vinden van de juiste voorzieningen is hierbij een belangrijke eerste stap. Het toegankelijk maken van de voorzieningen kan door hier als vereniging actief aan te werken. Bijvoorbeeld door makkelijk vindbare informatie te plaatsen op de website; nieuwe leden in te lichten over de beschikbare voorzieningen; zorgen dat coaches en trainers op de hoogte zijn van de voorzieningen; en de leden te herinneren aan de voorzieningen, bijvoorbeeld via een nieuwsbrief of met posters.

Vertrouwenscontactpersoon

Een ervaring met GOG die indruk maakt wordt maar in weinig gevallen gedeeld met de vertrouwenscontactpersoon (VCP) of een ander officieel meldpunt van de vereniging of Badminton Nederland. De vertrouwenscontactpersoon meer zichtbaar en toegankelijk maken kan eraan bijdragen dat dit vaker gebeurt. Deze betere positionering moet samen gaan met een betere informatieverspreiding over wat een VCP kan betekenen voor een slachtoffer. Uiteraard kunnen andere meldpunten zoals de VCP van de bond en het Centrum Veilige Sport Nederland ook fungeren als loketten waar tevens gesproken kan worden over GOG.

Naast het toegankelijker maken van deze hulp is het ook waardevol om uit te zoeken waarom leden deze hulp nu niet bereiken.

Gevolgen voor de dader

De uitkomsten van dit onderzoek laten zien dat er volgens de ervaringen van de respondenten maar in weinig gevallen gevolgen zijn voor degene die het GOG vertonen (mogelijke daders). Door een goede voorlichting kan er uitleg worden gegeven over de mogelijke gevolgen waarmee de dader geconfronteerd kan worden. Ook dit aspect verdient extra aandacht in de informatievoorlichting. Dit kan er toe bijdragen dat leden die wél een melding doen, zich beter gehoord voelen. Daarnaast heeft het mogelijk ook preventief effect.

Meer aandacht GOG

Ten slotte zou het goed zijn wanneer er in het algemeen meer aandacht komt voor de bewustwording van GOG binnen de badminton sport. Uit het onderzoek komt naar voren dat de prevalentie door zowel mannelijke als vrouwelijke leden wordt onderschat. Daarnaast geeft een groot deel van de leden aan nooit bewust informatie te ontvangen van Badminton Nederland of van hun vereniging over het voorkomen van GOG. De leden meer bewust maken van GOG kan het draagvlak voor de eerder genoemde aanbevelingen vergroten. De verantwoordelijkheid voor het schenken van deze extra aandacht kan worden gedeeld door de badmintonverenigingen en Badminton Nederland.

Bijlage A.1 Constructie weegfactor

Leeftijd	Populatie		Steekproef respons*		Gewicht toegekend	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Vrouw
16 t/m 24 jaar	1400	1264	46	40	1,759200984	1,826553251
25 t/m 34 jaar	2046	1681	63	68	1,877199091	1,428907304
35 t/m 44 jaar	2056	1231	84	61	1,414780547	1,16646973
45 t/m 54 jaar	2540	1227	141	79	1,041261616	0,897765117
55 t/m 64 jaar	2614	1215	190	105	0,795238207	0,668855395
65 jaar en ouder	2000	829	217	68	0,532740259	0,70467826

*Waarvan het geslacht bekend is.

Bijlage A.2

Gebeurtenissen van grensoverschrijdend gedrag

Emotioneel grensoverschrijdend gedrag

1. Vernederd worden
2. Gepest worden
3. Geplaagd worden
4. Bekritiseerd worden over uw uiterlijk of gewicht
5. Bekritiseerd worden over uw sportieve prestaties
6. Er werd tegen u geschreeuwd
7. Beledigd worden
8. Genegeerd worden op een manier waardoor u zich oncomfortabel of niet op uw gemak voelde
9. Bekritiseerd of bedreigd worden omdat u niet wilde meedoen aan trainingen of wedstrijden
10. Er werden roddels of leugens over u verspreid
11. Uw spullen werden beschadigd of gestolen om u te vernederen of te bedreigen
12. Bedreigd/gedreigd worden om uit het team gezet te worden
13. Bedreigd/gedreigd worden om geslagen te worden, maar niet echt geslagen worden
14. Ongewild uitspraken, foto's of filmpjes tegenkomen die over uzelf gingen. Bv. op papier, film, foto, of online op WhatsApp of andere sociale media
15. Bijzondere aandacht krijgen, meer dan andere medesporters

Lichamelijk grensoverschrijdend gedrag

1. Gedwongen worden om te sporten terwijl u geblesseerd of uitgeput was
2. Geduwd worden
3. Door elkaar geschud worden
4. Neergeslagen worden, tegen de grond geslagen worden
5. Bekogeld worden met een voorwerp
6. Met geweld in bedwang gehouden worden
7. Geslagen worden met een open hand
8. Geslagen worden met een vuist
9. Geslagen worden met een voorwerp (bv. schoen, stick, racket, knuppel)
10. Bij de keel gegrepen worden
11. In elkaar geslagen worden

Seksueel grensoverschrijdend gedrag

1. Het onderwerp zijn van seksistische grappen
2. Nagefloten worden
3. Begluurd worden
4. Het onderwerp zijn van seksuele opmerkingen over uw uiterlijk of over iets anders
5. Iemand die te dicht bij u komt staan
6. Lichamelijk contact (aanrakingen) dat u ongemakkelijk vond
7. Tijdens een sportinstructie aangeraakt worden op een manier die u ongemakkelijk deed voelen
8. Een massage krijgen die u ongemakkelijk vond, niet passend bij uw blessure
9. Telefoontjes, kaartjes/briefjes, e-mails, berichtjes (bijv. WhatsApp of sociale media) ontvangen met ongewenste seksuele inhoud
10. Gevraagd worden om alleen te zijn met iemand waarbij u zich ongemakkelijk voelde
11. Ongelijk behandeld worden (soms extra aandacht krijgen, soms genegeerd worden)
12. Er werden ongewild foto's en/of video's van u gemaakt: deels gekleed of naakt
13. Er werden ongewild foto's of video's van u verspreid: deels gekleed of naakt

14. Iemand toonde u pornografische websites en/of afbeeldingen
15. Een volwassene creëerde bewust een seksuele sfeer met u alleen
16. Iemand dwong u hem/haar te zoenen, terwijl u dat niet wilde
17. U werd gevraagd om seksuele daden te verrichten voor de camera
18. Iemand toonde u zijn geslachtsdelen, terwijl u dat niet wilde
19. Iemand raakte u seksueel aan, terwijl u dat niet wilde
20. Iemand probeerde seks met u te hebben terwijl u dat niet wilde
21. Iemand dwong u om seks met penetratie te hebben (oraal, vaginaal of anaal)

Bijlage A.3 Ernstscore Index

Ernstscore gedrag = 0,5 – 1 – 2

Frequentie in combinatie met gedrag: Mild = 1; Matig = 2; ernstig = 3

Emotioneel grensoverschrijdend gedrag	Ernstscore	Een enkele keer, maakte geen indruk	Regelmatig, maakte geen indruk	Enkele keer /regelmatig maakte wel indruk
1 Vernederd worden	1	1	2	3
2 Gepest worden	1	1	2	3
3 Geplaagd worden	0,5	1	1	2
4 Bekritiseerd worden over uw uiterlijk of gewicht	1	1	2	3
5 Bekritiseerd worden over uw sportieve prestaties	1	1	1	2
6 Er werd tegen u geschreeuwd	0,5	1	1	2
7 Beledigd worden	1	1	2	3
8 Genegeerd worden op een manier waardoor u zich oncomfortabel of niet op uw gemak voelde	1	1	2	3
9 Bekritiseerd of bedreigd worden omdat u niet wilde meedoen aan trainingen of wedstrijden	1	1	2	3
10 Er werden roddels of leugens over u verspreid	0,5	1	1	3
11 Uw spullen werden beschadigd of gestolen om u te vernederen of te bedreigen	1	1	2	3
12 Bedreigd/gedreigd worden om uit het team gezet te worden	1	1	2	3
13 Bedreigd/gedreigd worden om geslagen te worden, maar niet echt geslagen worden	1	1	2	3
14 Ongewild uitspraken, foto's of filmpjes tegenkomen die over uzelf gingen. Bv. op papier, film, foto, of online op WhatsApp of andere sociale media	1	1	2	3
15 Bijzondere aandacht krijgen, meer dan andere medesporters	1	1	1	2

Lichamelijk grensoverschrijdend gedrag	Ernstscore	Een enkele keer, maakte geen indruk	Regelmatig, maakte geen indruk	Enkele keer /regelmatig maakte wel indruk
1. Gedwongen worden om te sporten terwijl u geblesseerd of uitgeput was	1	1	2	3
2. Geduwd worden	1	1	2	3
3. Door elkaar geschud worden	1	1	2	3
4. Neergeslagen worden, tegen de grond geslagen worden	2	3	3	3
5. Bekogeld worden met een voorwerp	2	3	3	3
6. Met geweld in bedwang gehouden worden	2	3	3	3
7. Geslagen worden met een open hand	2	3	3	3
8. Geslagen worden met een vuist	2	3	3	3
9. Geslagen worden met een voorwerp (bv. schoen, stick, racket, knuppel)	2	3	3	3
10. Bij de keel gegrepen worden	2	3	3	3
11. In elkaar geslagen worden	2	3	3	3

Seksueel grensoverschrijdend gedrag	Ernstscore	Een enkele keer, maakte geen indruk	Regelmatig, maakte geen indruk	Enkele keer /regelmatig maakte wel indruk
1. Het onderwerp zijn van seksistische grappen	1	1	2	3
2. Nagefloten worden	1	1	2	3
3. Begluurd worden		1	2	3
4. Het onderwerp zijn van seksuele opmerkingen over uw uiterlijk of over iets anders	1	1	2	3
5. Iemand die te dicht bij u komt staan	0,5	1	1	2
6. Lichamelijk contact (aanrakingen) dat u ongemakkelijk vond	1	1	2	3
7. Tijdens een sportinstructie aangeraakt worden op een manier die u ongemakkelijk deed voelen	1	1	2	3
8. Een massage krijgen die u ongemakkelijk vond, niet passend bij uw blessure	1	1	2	3
9. Telefoontjes, kaartjes/briefjes, e-mails, berichtjes (bijv. WhatsApp of sociale media) ontvangen met ongewenste seksuele inhoud	1	1	2	3
10. Gevraagd worden om alleen te zijn met iemand waarbij u zich ongemakkelijk voelde	1	1	2	3
11. Ongelijk behandeld worden (soms extra aandacht krijgen, soms genegeerd worden)	1	1	2	3
12. Er werden ongewild foto's en/of video's van u gemaakt: deels gekleed of naakt	2	3	3	3
13. Er werden ongewild foto's of video's van u verspreid: deels gekleed of naakt	2	3	3	3
14. Iemand toonde u pornografische websites en/of afbeeldingen	1	3	3	3
15. Een volwassene creëerde bewust een seksuele sfeer met u alleen	1	1	2	3
16. Iemand dwong u hem/haar te zoenen, terwijl u dat niet wilde	2	3	3	3
17. U werd gevraagd om seksuele daden te verrichten voor de camera	2	3	3	3
18. Iemand toonde u zijn geslachtsdelen, terwijl u dat niet wilde	2	3	3	3
19. Iemand raakte u seksueel aan, terwijl u dat niet wilde	2	3	3	3
20. Iemand probeerde seks met u te hebben terwijl u dat niet wilde	2	3	3	3
21. Iemand dwong u om seks met penetratie te hebben (oraal, vaginaal of anaal)	2	3	3	3

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KVK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl